

BV20.0180

Datum vergadering : 3 december 2020

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Marloes Draak, Juval Pat El, Eric Kampinga
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, Erwin Barendregt
CU : Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker, Eva Heijblom
GroenLinks : Selgei Gabin, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Ankie van Tatenhove

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Alexander Kuipers
Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

CU : Kees-Willem Markus

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Goedenavond, beste leden van de commissie samenleving. Voordat we de vergadering starten, gaan we even kijken of u met voldoende mensen bent. Ik roep uw naam en als u even een teken van leven wilt geven, dan weet ik voldoende.

De heer Barendregt, de heer Bergwerff, mevrouw Bouman, de heer Crielaard, mevrouw Draak, de heer Erwich, mevrouw Gabin, mevrouw De Geus, mevrouw Heijblom, de heer Hoek, de heer Hoppenbrouwer, de heer Jonker, de heer Kampinga, de heer Lieverse, de heer Pat El, mevrouw Verhoef, de heer Xhemaili: aanwezig.

Goed, dan open ik de vergadering van de commissie samenleving, welkom allemaal. Er zijn geen mededelingen, anders dan dat de heer Bergwerff vandaag verjaart. Het kan niet op voor hem de laatste tijd, van harte gefeliciteerd.

2. Insprekers

De voorzitter: Er hebben zich geen insprekers gemeld.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 12 november 2020

De voorzitter: Zijn hier op- of aanmerkingen over? Dan stellen we hem vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Zijn er wensen of opmerkingen over? Nee. Dan stellen we de agenda vast.

Inventarisatie rondvragen:

De voorzitter: Als de administratie goed is, dan is er 1 rondvraag binnen gekomen en die is van de heer Hoek. Ik zie geen andere vragende blikken, dus er is maar 1 rondvraag.

5. Besprekpunten:

Niet van toepassing.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Aanbevelingen Rekenkamer rapport 'Belofte maakt schuld'

De voorzitter: L3B heeft technische vragen gesteld en deze zijn beantwoord. Ze zitten bij de stukken.

De heer Crielaard, L3B: In de stemkastsessie van de rekenkamer eind 2018 vond L3B het belangrijk om onderzoek te laten doen naar schuldhulpverlening. We zijn dan ook blij met het rapport, dat nu voor ons ligt. We danken dan ook de rekenkamer voor hun inspanningen. Ook een woord van dank aan de ambtenaren voor de antwoorden op onze technische vragen. Dan naar de inhoud van het rapport. Op basis van het gedegen onderzoek van de rekenkamer is een aantal aanbevelingen gedaan. L3B denkt dat het goed is om uitvoering te geven aan de aanbevelingen uit dit rapport. We zijn blij, dat het college in reactie op de aanbevelingen aangeeft, deze te willen overnemen, maar we wensen nog wel nadere toelichting op de overname van deze aanbevelingen. Betekent dit namelijk ook, dat het college alle conclusies deelt van de rekenkamer? Er is bij onze fractie ook nog onduidelijkheid voor wat betreft uitvoering van aanbeveling 3, het toegangsproces met de centrale ingang. In het raadsvoorstel wordt het college verzocht om alle aanbevelingen uit te voeren, maar in de reactie van het college op dit eerste deel van aanbeveling 3 zegt het college dat de toegang reeds is georganiseerd. Hoe moet ik dit lezen? Betekent dit dat u een element van aanbeveling 3 niet zal uitvoeren bij het aannemen van het raadsvoorstel? Deelt het college conclusie 7 niet, dat de schulddienstverlening onvoldoende integraal is opgezet? Dan de vroegsignalering. U geeft in de beantwoording van de technische vragen aan, dat het de afgelopen periode niet is gelukt om partners als Dunea en Eneco aan te laten sluiten op de vroegsignalering, omdat dit te ingewikkeld bleek om tot stand te brengen. De rekenkamer adviseert om vroegsignalering te verbeteren door meer organisaties signalen van betalingsachterstanden te laten doorgeven. Hoe gaat het college dan deze aanbeveling uitvoeren, nu blijkt dat aansluiting ingewikkeld blijkt. Welke rol speelt het ondergetekende convenant daarbij? We hadden ook nog technische vragen gesteld over de demografische opbouw van het bestand van mensen in de schuldhulpverlening. Daaruit blijkt, dat het bestand momenteel grotendeels bestaat uit inwoners met een laag inkomen en daarbinnen zijn statushouders een belangrijk aandeel. Hierover is in voorgaande vergaderingen al het nodige over gezegd. Ik vraag me nog wel af welke concrete actie we in het nieuwe plan kunnen verwachten wat betreft jongeren. Kijkend naar de jaarverslagen van plangroep. In het rapport is een toename te zien van het aandeel jongeren met schulden. Het wordt tevens zorgwekkender dat veel jongeren hun baan verliezen door de coronacrisis of dreigen te verliezen. Het baart L3B in het verlengde van deze ontwikkelingen zorgen, dat uit het rapport blijkt, dat met het preventiebeleid weinig middelbare scholieren bereikt zijn evenals specifieke doelgroepen uit 'grip op geld'. Kan de wethouder daarom toelichten welke acties we mogen verwachten specifiek gericht op jongeren? Ik noemde corona net al even. Corona treft uiteraard niet alleen jongeren. Over de hele breedte zijn er naar verwachting straks meer huishoudens met schuldenproblematiek. Tegelijkertijd zegt de beantwoording op de technische vragen, dat u op dit moment niet de ambtelijke capaciteit heeft om nieuwe wettelijke taken op het gebied van vroegsignalering goed uit te voeren. U geeft ook aan, dat u met een voorstel komt hoe om te gaan met dit tekort. Kunnen we de te verwachten schuldengolf door corona wel adequaat opvangen? Al met al is L3B blij met het rapport van de rekenkamer, maar zit ook nog wel met een aantal vragen. We kijken uit naar de behandeling van het plan schuldhulpverlening, als het goed is volgende maand in januari. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Het is zeer onwaarschijnlijk dat de gemeente Lansingerland genoeg doet om het aantal huishoudens met schulden te verminderen. Dat is wel een binnenkomer. Dat komt vooral, omdat maar weinig mensen met problematische schulden, de doelgroep, wordt bereikt. De gemeente heeft nauwelijks informatie over het aantal inwoners met problematische schulden en dus ook niet over wie het betreft. Op basis van landelijke kengetallen, maar ook lokale zorgpremiebetalersachterstanden en specifieke gegevens zoals het percentage lage inkomens van inwoners in Lansingerland bedraagt het aantal huishoudens met problematische schulden zo'n 1.200. Dus dat is een onderbouwde raming, niet zomaar een slag in de lucht. Het technische deel van de schuldhulpverlening heeft de gemeente neergelegd bij de professionele aanbieder, te weten Plangroep. Deze helpt schuldenaren een afbetalingsregeling te treffen en uit te voeren. Daarnaast geven Kwadraad, Humanitas en Schuldhulpmaatje schuldenaren hulp. Zij geven hulp bij het ordenen van hun administratie en coaching naar gezond financieel gedrag. De laatste jaren melden, volgens de beschikbare cijfers, steeds slechts zo'n 180 Lansingerlandse huishoudens zich aan voor schuldhulpverlening of hulp bij schulden. Dat betekent dat slechts 15%, van de naar schatting doelgroep van 1.200, slechts 15% wordt maar bereikt. Vergeleken met gemeenten in de regio is dit heel matig. Tenslotte: onder de beleidsadviseurs is het verloop erg groot. De man die ons een aardige beeldvorming en presentatie gaf, ik hoop, dat hij er nog is, want het was een capabele en goede presentatie. Alles bij elkaar toont het college, dat het thema schuldhulpverlening te weinig bestuurlijke prioriteit heeft. Dat moet en kan volgens de VVD veel beter. Begin volgend komt er een nieuw plan schuldhulpverlening, namelijk voor de periode 2021-2025. Het college heeft de onderzoeksresultaten afgewacht om de aanbevelingen uit te kunnen werken van de rekenkamer. Dat wordt dan meegenomen in dat nieuwe plan. Met, heel belangrijk daarbij, een goed uitvoeringsplan. Een plan is mooi, maar je moet het wel goed uitvoeren. Het college neemt alle 9 aanbevelingen over, waarvan 1 gedeeltelijk. Ik licht 1 van de 9 er even uit, omdat deze de VVD bijzonder

aanspreekt. Dat betreft aanbeveling 2, gewoon als voorbeeld. Dat luidt: zorg dat het volgende beleidsplan meer concrete kwantitatieve doelstellingen bevat. Stel doelstellingen m.b.t. bereik, maximale doorlooptijden, trajectresultaten en recidieven, stel daar doelstellingen voor, maak het concreet. Maak een uitvoeringsplan bij het beleidsplan, waarin voor elk van de voorgenomen maatregelen de implementatie en uitvoerders benoemd worden. Geen wonder dat het college dit volledig omarmt. Van wethouder Van Tatenhove weten we immers, dat zij ook houdt van smart, u weet wel: specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden. Qua planning, het werd al even genoemd, één ding viel me nog even op: in de bestuurlijke planning staat dan, dat aandachtspunten uit de midterm review over ons beleidsplan versterken van veerkracht worden meegenomen in de nieuwe plannen. Heb ik iets gemist? Ik heb het niet gezien, maar dat kan aan mij liggen. Kortom: het nieuwe beleids- en uitvoeringsplan biedt een gouden kans voor een herstart van schuldhulpverlening. Passend in deze tijd van het jaar, vol verwachting klopt ons hart: wij hopen in januari aanstaande het nieuwe plan te mogen beoordelen, dat het een heel mooi plan is. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Erg verdrietig werd ik toen ik de reactie van de rekenkamer las over ons beleid op schulddienstverlening. Wat hebben wij gefaald als gemeente, dacht ik bij mezelf. Zeker in deze coronatijd kampen mensen, waaronder veel ZZP'ers met een lager inkomen dan gebruikelijk. Deze mensen hebben vaak geen weet waar zij kunnen aankloppen om hun financiële neergang te bespreken. Dit is dan maar 1 voorbeeld. Wij als CDA zijn daarom, net als voorgaande sprekers, ontzettend blij en dankbaar voor dit rapport, zodat wij deze inzichten hebben gekregen. Wat het CDA op dit moment belangrijk vindt, is dat er een nieuw beleidsplan onze kant op komt. Dit gebeurt gelukkig in het nieuwe jaar. Dit plan moet, net als wat de VVD al aangaf, nu wel naar behoren uitgevoerd kunnen worden. Ik zal het kort houden en ik kan alvast verklappen dat wij het verzoek van het college, om de aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen, accepteren. Uit de antwoorden op de goede vragen van L3B is te lezen dat er onvoldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar is om de wettelijke taken goed uit te voeren. In januari komt dan dus dat nieuwe plan schuldhulpverlening onze kant op. Hierin kunnen wij lezen waar de extra gelden, te weten € 90.000 op jaarbasis, vandaan komen. Het CDA zou het heel erg op prijs stellen als de wethouder nu al het tipje van de sluier kan oplichten en ons iets kan vertellen hoe deze extra in te zetten fte gefinancierd wordt. Wij spelen daarbij met de gedachte om het college zo spoedig mogelijk met een plan te laten komen om met name ZZP'ers, die financieel een harde klap hebben gekregen door de coronacrisis te vinden en een helpende hand te bieden. Dit zou eventueel tijdelijk wellicht los geknipt kunnen worden van het plan schuldhulpverlening, zodat deze groep, die door corona in de problemen zijn gekomen wellicht nog sneller geholpen kan worden. Dit is overigens ook expliciet genoemd door de rekenkamer. Zij stelden dat de Lansingerlandse ZZP'ers, welke getroffen zijn door de coronacrisis, zo spoedig mogelijk opgespoord moeten worden. Ik hoor graag van de wethouder hoe zij hiernaar kijkt om het onderdeel ZZP'er in coronatijd los te knippen van het grotere geheel om zo sneller te kunnen optreden. Dank u wel.

De heer Barendregt, WIJ: In het pre-coronatijdperk was het niet ongebruikelijk was het niet ongebruikelijk om wat te dralen in de publieke ruimte. Zo ontdekte ik ook een poster over eerste hulp bij schulden. Op die poster werd verwezen naar de gelijknamige website en op deze website kun je een postcode check doen om inzicht te krijgen in het schuldenrisico in een bepaald postcodegebied. Dus ik deed deze check voor mijn eigen postcode en ik kreeg een 9 toebedeeld. Op school was dit een mooi cijfer, maar in dit geval totaal niet. Het cijfer geeft namelijk blijk van het feit dat schulden in mijn postcodegebied veelvoorkomend zijn. Het voorliggend rapport van de rekenkamer wordt hiermee heel concreet. Je kunt de gezichten als het ware voor je halen. Vanuit dit licht beschenken, zal het u niet verbazen, dat de conclusies van het rapport mij niet gerust stellen. Nu is het rapport omvangrijk, daarmee is het een ware kunst om het in 5 minuten te behandelen. Het kernwoord van het rapport is voor WIJ echter toch wel het woord 'inzicht'. Dan vooral het gebrek hieraan. Illustratief hiervoor is het getal 1.200. Dat werd ook al even aangestipt door de VVD. Dit aantal huishoudens in Lansingerland zou tot de schuldenrisico-doelgroep behoren. Ik schrok van dit getal. Maar meer nog van het feit, dat de doelgroep onvoldoende bereikt lijkt te worden. Als ik de vergelijking maak met Capelle en Rotterdam, dan doen wij het echt fors minder. De tweede hoofdconclusie van het rapport wijst in de richting van een oorzakelijk verband tussen het vastgestelde beleid enerzijds en het geringe bereik anderzijds. Ik citeer: een oorzaak van het geringe bereik, dus dat het vastgestelde beleid rondom schulddienstverlening, dusdanig onvolledig en onuitgewerkt is, dat het nauwelijks richtinggevend is voor de uitvoering. Dit is een harde conclusie. Een conclusie waar ook bij stil staan moet worden. Het is te makkelijk, wat ons betreft, om de aanbeveling voortvloeiend uit de conclusie alleen maar mee te nemen. Daarom stel ik ook een aantal vragen. De meest eenvoudige vraag is: hoe heeft het zover kunnen komen? Als ik dat dan meer concreet maak: waarom doen andere gemeenten het in verhouding beter dan wij? Hoe kunnen we leren van andere gemeenten? Is het bijvoorbeeld mogelijk om via intergemeentelijke audits de dienstverlening kritisch te toetsen? Wat heeft de adviesraad sociaal domein ons te zeggen over de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de schulddienstverlening Lansingerland? In deze raadscommissie wordt vaak voor

gehouden, dat we het op gebied X en gebied Y van het sociaal domein beter doen dan onze omringende gemeenten. Dat heeft mij ook wel trots gemaakt, maar het voorliggende rapport over de schulddienstverlening laat nu echt een ander, minder rooskleurig beeld zien. Hoe weten we nu zeker, dat dit niet voor meer onderwerpen binnen het sociaal domein geldt? Deze vraag blijft bij mij hangen. Concluderend: het is goed dat het college nagenoeg alle aanbevelingen vanuit de rekenkamer overneemt. Dit moet alleen geen eindpunt zijn, maar een startpunt van een kritische reflectie, het liefst op een zo concreet mogelijk niveau. De schuldenrisico in die groep heeft namelijk een gezicht. Het kan immers om de man of de vrouw uit je eigen straat gaan. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Ik wil graag in de eerste termijn inzoomen op het rekenkamerrapport en wat we daarvan zouden kunnen vinden. In de tweede termijn wil ik stil staan bij suggesties voor een nieuw beleidsplan. De eerste zin in het bestaande beleidsplan 2016-2020 zegt: het is een utopie, dat iedereen in Lansingerland schuldenvrij is. Dat is een goede vaststelling, maar het kan leiden tot een houding van laissez-fair. Dat is waar dit rapport op lijkt te wijzen. Vandaar mijn eerste vraag: vindt het college, vinden we met elkaar, dat hier sprake is van een probleem? De gemeente heeft hier een wettelijke taak, maar behalve dat het een taak is, vinden we ook, dat hier sprake is van een probleem. Schuldenproblematiek gaat niet over cijfers, ook al staat het rekenkamerrapport daar vol van. Het gaat niet eens over bedragen. Het gaat om eenzaamheid, het gaat om: niet naar een verjaardagsfeestje kunnen, het gaat om: geen schoenen kunnen kopen, het gaat om: geen geld om een kapot fornuis te laten repareren, het gaat om: een huis in de veiling moeten doen, het gaat om echtscheiding. De CU vindt het daarom een groot probleem, dat we er in Lansingerland zo slecht voor staan op dit punt. Niet alleen voor de 180 probleemsituaties, die in beeld zijn, maar dus ook voor de 1.200 buiten beeld. Het huidige beleidsplan spreekt al over preventie in de vorm van vroegsignalering. Wat gaat hierin mis? Het huidige beleidsplan spreekt al over aansluiting van een landelijk convenant. Heeft dat iets opgeleverd? Anders dan het CDA stellen wij, als we niet in staat zijn te analyseren wat er in de uitvoering mis gaat, dat een nieuw beleidsplan niet eens zin heeft. Wat ik nu ga zeggen lijkt misschien off topic, maar het is als waarschuwing bedoeld. Als we één ding geleerd hebben van de toeslagenaffaire, dan is het dat het gapende gat tussen beleidsmakers en uitvoerders van beleid. Dat moeten we zien te voorkomen. Ik heb uitgebreid gesproken met een coördinator van schuldhulpverlening, in mijn geval Schuldhulpmaatje. Daar kwam een heleboel interessante gegevens naar voren. Eén is, dat er heel goed samen gewerkt wordt door de betreffende instanties, met name Schuldhulpmaatje en Humanitas hebben een uitstekende samenwerking. Het is keihard werken op dit gebied met teleurstellingen, maar ook werd gemeld, dat er een heel hoog succespercentage is voor de personen, die de hulpverlening aangrijpen en het traject ook helemaal af maken. Waarom zijn deze successen niet in het rekenkamerrapport terecht gekomen onder de resultaatmeting? Ze zijn wel aangeleverd, werd me verzekerd. Ik kom tot een paar vragen in deze eerste termijn. Is er een probleem? Of gaan we het bagatelliseren? Wat gaat er mis bij vroegsignalering? Wat toch één van de sleutels is hierbij. Heeft het aansluiten bij het landelijk convenant iets opgeleverd? Of was dat een papieren tijger? Hoe kan het dat gegevens van schuldhulpverleners, die het werk doen, niet in de resultaatmetingen terecht zijn gekomen? Eigenlijk komen al die vragen op hetzelfde neer. Hoe schudden we de houding van laksheid af, waar het op lijkt, en pakken we het probleem echt aan? Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Zoals door veel fracties al aangegeven: schuldenproblematiek is een grote uitdaging voor onze gemeente, maar eigenlijk voor alle gemeenten. Het aantal huishoudens met problematische schulden blijft toenemen. Ongetwijfeld zal ook de coronacrisis leiden tot een extra toename, met name omdat veel steunmaatregelen uitstel van betaling omvatten. We moeten ons niet in slaap laten sussen door wellicht een beperkt aantal persoonlijke faillissementen. De grote klap gaat op dit vlak nog komen de komende maanden. Wat D66 betreft, spreekt er een grote urgentie uit het rekenkamerrapport. En terecht. Er is geen inzicht, onvolledig en onuitgewerkt beleid. Veel vernietigender kan je eigenlijk niet worden. De rekenkamer spoort het college dan ook aan om alle aanbevelingen over te nemen. Ik ben blij, dat het college dit ook doet. Ze geeft aan, de aanbevelingen op te nemen in het plan schuldhulpverlening, dat op 28 januari in deze raad zal worden besproken. Overigens willen we L3B bedanken voor de technische vragen, die nog wat extra inkleuring gaven t.a.v. dit onderwerp. Vervolgens is er een flink aantal aanbevelingen, die ik niet zal herhalen, maar die we van harte ondersteunen. Ik wil bij een aantal nog een korte opmerking maken. Allereerst m.b.t. het toegangsproces. Dat gaat over een centrale ingang om het probleem van de cliënt goed in beeld te brengen, volgens het principe van 1 klant, 1 plan, 1 regisseur. Ik zou daar ook aan willen toevoegen, dat het belangrijk is dat in het hele proces de burgerinwoner centraal wordt gesteld. Een ambtelijk dossier is belangrijk, maar we missen de focus daarop. Degene die geholpen wordt en een schuld heeft, moet toegang hebben tot de informatie die op hem of haar van toepassing is, welke acties en afspraken er zijn gemaakt, bijvoorbeeld hoe om te gaan met de verschillende budgetten. Ze moeten het op een makkelijke manier kunnen volgen. We bankieren allemaal op onze smartphone en idealiter heb je ook een app of een buddy op je telefoon zitten, die je helpt om uit de schulden te komen. We hopen ook, dat dit in de uitvoering wordt

meegenomen. Er zijn gelukkig legio voorbeelden van andere gemeenten, die op dit vlak successen hebben geboekt. We hopen dat het college daarvan kan leren. Ten aanzien van de aanbeveling om jaarlijks door een onafhankelijke partij steekproefsgewijs een klanttevredenheidsonderzoek te laten doen, door een onafhankelijke partij of door de gemeente zelf: we willen graag dat dat door een onafhankelijke partij gebeurt en niet door de gemeente zelf. Een slager die zijn eigen vlees keurt, lijkt ons geen goed plan. Afsluitend moet me wel iets van het hart. We krijgen heel veel rekenkamerrapporten in de loop der tijden en ook deze is weer goed en bevat veel goede aanbevelingen. Het is ook een beetje off topic, maar misschien is het een idee om in de toekomst de aanbevelingen van de rekenkamer te monitoren. Ik weet niet of we dat al doen, maar om bij te houden in hoeverre aanbevelingen worden opgevolgd en worden gerealiseerd. Dat is zeker in dit geval van belang, gezien de urgentie van de problematiek, zoals ook door velen is aangestipt. Daar wilde ik het op dit moment bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: Allereerst willen wij de rekenkamer bedanken voor het opstellen van het rapport. Uit het rapport 'belofte maakt schuld' is gebleken dat onderzoek naar schulddienstverlening erg noodzakelijk was. GL vindt de uitkomsten zwaar teleurstellend en we hebben te doen met inwoners, die niet bereikt zijn door het tekortkomen van de gemeente. Het huidige beleid is onvolledig en onuitgewerkt, waardoor het nauwelijks richtinggevend is voor de uitvoering. Vanwege de coronacrisis zal er een stijgend aantal hulpvragen verwacht worden. Nog een reden om alle aanbevelingen van de rekenkamer op te volgen met de nodige ambtelijke capaciteit en de nodige structurele dekking hiervan. Wij vinden dat organisaties zoals Schuldhulpmaatje, Humanitas en Kwadraad niet genoeg opgeleid zijn om de achterliggende problemen te verhelpen. Het bestaat namelijk grotendeels uit vrijwilligers. Ze doen het met de beste bedoelingen, maar de expertise mist nogal. De problematiek is vaak erg complex, de vraag is dan of deze mensen goed in beeld komen en ook in beeld blijven. Dit moet snel aangepakt worden. In januari komt het college met een plan schuldhulpverlening. Wij verwachten, dat dit plan volstaat met daarin alle aanbevelingen. Ook aanbeveling 3 zou ons inziens moeten worden opgevolgd. Er is altijd ruimte voor verbetering. Ook het toegangsproces kan meer inzichtelijk worden gemaakt, zoals de rekenkamer dat omschrijft. Wij hebben dus daarover dezelfde vraag die L3B ook al eerder heeft gesteld. Wij horen graag wat meer duidelijkheid van de wethouder hierop.

De heer Xhemaili, PvdA: De PvdA-fractie is niet verrast door de snoeiharde conclusie van de rekenkamer, want de rekenkamer gaat er met een gestrekt been in. Mij viel eerder het gebrek aan sociale passie en compassie op, het gaat om armoede en schuld binnen onze gemeente. Nu toont ook dit rapport het gebrek aan bestuurlijke verantwoordelijkheid aan, namelijk het college heeft geen inzicht in het aantal huishoudens met problematische schulden, het beleid is gebrekkig en onvolledig en daarnaast is er gebrek aan prioriteit en urgentie vanuit het college. Het passende patroon, dat mijn fractie al eerder signaleerde, het niet volledig in beeld kunnen of willen krijgen van het aantal kinderen, dat in armoede leeft in Lansingerland en opgroeit. Het blijven volharden dat eigen kracht ideologie bij WMO en jeugdzorg. De gemeente heeft een zorgplicht richting haar inwoners, want er zijn inwoners die hulp keihard nodig hebben. Denk aan eenoudergezinnen, jongvolwassenen, huishoudens met een bijstandsuitkering en huishoudens met een niet-westerse achtergrond. Echter, schulden zijn niet voorbehouden aan mensen met een minimum inkomen of een bijstandsuitkering. Dit beeld is al lang achterhaald, als zijn dit natuurlijk wel de meest kwetsbare groepen. Persoonlijke drama's en tegenslagen, zoals werkloosheid, ziekte, echtscheiding of huis onder water, kunnen ook bij mensen met een midden of zelfs hoger inkomen financiële ellende veroorzaken. Ook ouderen, die moeten rond komen van alleen een AOW-uitkering hebben het vaak moeilijk. Hetzelfde geldt voor veel ZZP'ers en studenten of pas afgestudeerde jongeren. Kortom: schulden raken alle lagen van de bevolking, dus ook een hoop Lansingerlanders. Zo hebben we de afgelopen tijd veel gehoord over de toeslagenaffaire van de belastingdienst. Ik heb een vraag voor de wethouder. Heeft de wethouder in beeld hoeveel inwoners van Lansingerland de dupe zijn geweest van de ellende van de belastingdienst? Is daar een beeld of een inzicht in? Ik kan me niet voorstellen namelijk, dat een persoon ervoor kiest om vrijwillig in de schulden te komen. Er is geen tijd te verliezen om snel en daadkrachtig in te grijpen. Zoals eerder benoemd heeft de gemeente Lansingerland een zorgplicht voor haar inwoners op het gebied van welzijn en sociale zaken. Dit is des te meer zorgelijk omdat de coronacrisis de vraag naar gemeentelijke schuldhulpverlening de komende periode waarschijnlijk zal doen groeien. Het aantal mensen, dat schuldproblemen heeft in Lansingerland is vergeleken met andere gemeenten nog te behappen, volgens mij, want de cijfers zijn niet helemaal goed in beeld. Dus we zeggen, dat de gemeente deze cijfers goed in beeld moet krijgen om gericht te kunnen adviseren en steunen. Laagdrempelig en echt nodige hulpverlening is noodzakelijk. Het is een maatschappelijk probleem, waar een taboe op heerst. Dit taboe moet ook worden doorbroken en daar ligt een taak bij de gemeente. Schulden hebben vaak ook een onderliggend probleem. Gokverslaving, alcoholverslaving, drugsverslaving en koopverslaving. Daarnaast kunnen ook psychologische en mentale problemen een rol spelen. Dit zijn enkele voorbeelden. De onderliggende problemen, die de oorzaak van het gedrag vormen, moeten hierbij ook aangepakt worden. Dit vraagt vanuit de gemeente om een integrale aanpak met snelle signalering en goede onderlinge

samenwerking in de keten. Daar kom ik zo op terug. Door het doorleven en visualiseren van armoede en schulden, wordt de complexiteit van het vraagstuk zichtbaar en ook de noodzaak om het samen op te pakken, dus in de ketensamenwerking. Niet alleen de gemeentelijke diensten werk en inkomen, maar ook stakeholders als onderwijs, jeugdzorg, woningcorporaties, jongerenwerkers en sportverenigingen moeten bij de aanpak van armoede en schulden worden betrokken. Dit wil ik heel graag mee geven aan de wethouder om daar werk van te maken. Ik hoop, dat de wethouder mijn woorden ter harte neemt. Het doet de PvdA-fractie deugd om te lezen, dat het college bijna alle aanbevelingen van het rekenkamerrapport overneemt. Alleen aanbeveling 3 wordt gedeeltelijk overgenomen. Vraag aan de wethouder: kan de wethouder toelichten waarom aanbeveling 3 niet volledig wordt overgenomen? Tot nu toe gaat het niet goed met de schuldhulpverlening in onze gemeente. Wat maakt dat het college denkt, dat het zonder deze aanbeveling volledig over te nemen het in de toekomst wel goed zal gaan? Daarnaast heb ik nog 2 andere vragen. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen, dat burgers zich bewust zijn van het feit, dat welzijnspartijen ook een toegang zijn tot schuldhulpverlening? Mijn laatste vraag: hoe gaat de wethouder de samenwerkende keten organiseren bij schuldhulpverlening? Zoals ik eerder benoemde, liggen hier veel diepere problemen onder. Het is niet alleen schuld, maar ook gokken, verslaving, psychische en mentale problemen. Hoe kunnen we dat eerder signaleren om de hulp eerder in gang te zetten voor mensen die het echt heel hard nodig hebben? Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik hoop, dat mijn verbinding stabiel blijft, want af en toe miste ik een halve zin van een enkele spreker. Ik zit in mijn eentje op internet, dus daar zou het niet aan moeten liggen. Dank voor alle oprechte aandacht, die er is geweest voor het rapport. Het beeld dat u kreeg bij het rapport is het beeld, dat ik ook kreeg. Je wordt hier niet gelukkig van, als je zo'n rapport leest, integendeel, het voelt als een flinke tik om je oren. Ik ben dus ook blij met jullie allemaal, want jullie zeggen: het is goed, dat we met de aanbevelingen aan de slag gaan. Dat zijn scherpe conclusies en aanbevelingen, waar we als gemeente onze winst mee moeten doen. Je zou bijna zeggen: het kan alleen maar beter, als we hier naar kijken. Volgens mij zei meneer Kampinga: neem het over en zie het als een startpunt van enerzijds reflectie en anderzijds nieuw beleid. Ik denk dat dat een punt is, dat het college in elk geval ter harte neemt. Als ik u zo hoor, zegt u: wij sluiten ons aan bij die aanbeveling van de rekenkamer, collega ga daarmee aan de slag. Een enkeling van u gaf aan, dat er een presentatie is geweest ter voorbereiding op het nieuwe beleid door Sander Meulendijks. Ik begrijp, dat u daar vertrouwen in heeft, die blijft in elk geval nog betrokken bij het nieuwe beleidsplan. Hem heb ik ook gevraagd om kritisch mee te lezen met het rapport en ook nog te helpen met het inzicht hoe die cijfers nu precies in elkaar zitten. Het lijkt me goed om daar even mee te beginnen, want ik vond de invalshoek van meneer Barendregt wel origineel, om aan de hand van zo'n poster eens te kijken: wat geeft het voor beeld als je daarmee aan de slag gaat. Dan is blijkbaar een straat al een reden om te zeggen: in combinatie met wat je verder invult, behoort je tot de risicogroep. Dat is natuurlijk maar een deel van het verhaal, want als je de percentages los laat en kijkt hoe de bevolkingssamenstelling van Lansingerland is. Ik weet niet of u weleens in de raadszaal om u heen heeft gekeken, maar als wij een representatieve vertegenwoordiging zijn van Lansingerland, dan zitten er ook in een raadszaal mensen met schuldenproblematiek. Gewoon even om te noemen. Schulden zijn niet alleen problemen bij mensen met lage inkomens en kwetsbare inwoners, maar ook anderen in de samenleving. Want je zult maar je baan verliezen en net een huis hebben gekocht. Of een scheiding en je huis staat onder water, dan zit je al met schulden. Als we dat dan afzetten tegen de 1.200 huishoudens, die genoemd worden in het rapport en we kijken dan naar de verdeling tussen de kwetsbare inwoners en de inwoners met 2 keer modaal, dan is dat een derde kwetsbare inwoners en tweederde mensen met meer dan een modaal inkomen. Niet om het goed te praten, want ik deel de mening, dat we een heel scherp rapport hebben en dat het beter moet, maar toch even dat rekensommetje. Die kwetsbare inwoners zien wij omdat ze een bijstandsuitkering aanvragen, omdat ze via school of sport bij ons in beeld komen voor een deelname aan het jeugd-, sport- of cultuurfonds, omdat ze ons aanschrijven doordat ze de Heraut lezen en een ziektekostenverzekering via ons regelen, die mensen hebben we, net als Capelle en Rotterdam, in beeld. Volgens Sander zelfs nog iets beter in beeld dan in Rotterdam en in Capelle. Het zijn juist die andere mensen, die niet bij het gemeentehuis komen, niet bij Welzijn Lansingerland binnen stappen, niet bij Kwadraad komen of niet bij het CJG met een probleem. Dat zijn de mensen, waar we naar op zoek moeten, want ook die hebben een serieus schuldenprobleem en ze weten de weg naar ons niet te vinden en wij weten op dit moment nog niet de weg naar hun. Dat is een probleem, waar we mee aan de slag moeten. Dus dat is echt een aanbeveling, die we over nemen en wat best wel een uitdagende is. Daar waar we kunnen leren van andere gemeenten, zullen we dat zeker doen. Dan kom ik gelijk bij die toegankelijkheid. Ik noemde al een paar partijen. Dan kom ik ook bij wat meneer Lieveer aangaf. Ze staan in het rapport genoemd o.a. de Plangroep, Humanitas en Schuldhulpmaatje, die onze inwoners helpen. Als je aan Schuldhulpmaatje vraagt: hoe komen jullie aan jullie mensen? Dan is het antwoord heel vaak: via de website. Toen ik kennis maakte met Schuldhulpmaatje, een paar jaar geleden, toen ze

zijn begonnen in Lansingerland, toen kreeg ik zelfs het antwoord: via de website en vooral 's nachts. Mensen zitten zo in de problemen, dat ze op zoek gaan naar hulp, maar dat doen ze niet in eerste instantie bij de gemeente en ze stappen ook niet binnen bij de buurman. Ze zoeken op internet en dan komen ze terecht bij Schuldhulpmaatje. Als ik kijk naar de doelgroepen die wel bij ons bekend zijn, dan komen ze binnen via de 4 partners, die ik noemde. Dat is de reden dat we bij aanbeveling 3 zeggen: wij nemen niet de aanbeveling over, dat we naar één toegang willen. Wel naar één looproute of routekaart of hoe je het wil noemen, dat is wel een goed advies, maar niet naar één toegang, want een oudere gaat eerder bij Welzijn Lansingerland naar binnen en een moeder vertelt misschien een keer op het consultatiebureau over problemen thuis en dan kan daar de start van een traject zijn. Daarom willen wij graag de toegang houden, zoals we hem hebben in het sociaal domein met ook de integrale en brede uitvraag, maar daar moet wel iets in verbeteren, dat is wel duidelijk. Dat ter inleiding en in reactie op de ervaring, die meneer Barendregt had en wat wel een goed beeld geeft om dat even te duiden, hoe dat zit. Dan ga ik even naar wat concrete punten. Prioriteit, zei meneer Kampinga, het moet en kan beter. Ja, dat is in elk geval in dit rapport wel duidelijk naar voren gekomen. Het moet en het kan beter. Dat vraagt inzet en dat vraagt ook een andere manier van samenwerken. Er moet meer samenwerking zijn in de keten en we moeten wat beter sturen en monitoren. Sturen vanuit ons beleid en monitoren of ons beleid doet wat we hebben geprobeerd. Ik heb voor mezelf, toen ik het las, gezegd: er moet meer robuust beleid komen en minder acties. Dan kom ik bij degenen, die iets aangaven over jongeren, die nauwelijks worden bereikt. Dat waren hele mooie acties. Ik heb zelf een aantal keer in het primair onderwijs de week van het geld meegemaakt. Ik heb ook op het voortgezet onderwijs lessen mee gemaakt en ook zo'n theater. Het is echt ontzettend mooi om met die jongeren in gesprek te gaan, maar als het een eenmalige actie is, dan zet het niet zoveel zoden aan de dijk. Dat laat dit rapport ook zien. Hoe we die jongeren gaan bereiken: ik kan nog geen tipje van de sluier oplichten, maar het wordt wel een aandachtspunt in het komende beleidsplan. Want ik ben het ook met u eens, dat corona niet alleen voor ZZP'ers en ondernemers heel veel betekent, maar ook voor jongeren, die hun baantje kwijt zijn, die geen stageplek hebben, die het gewoon heel lastig zullen hebben. Dus daar moeten we mee aan de slag, zeker omdat Lansingerland een jonge gemeente is. Maar de vraag is of je dat doet door een actie tijdens de week van het geld op een basisschool. Ik denk het niet, dat laat dit rapport zien. Dan de aandachtsgroep ZZP'ers. Een concrete vraag van het CDA: zou ik dat naar voren kunnen halen? Ik denk dat het goed is om te kijken, samen met mijn collega Arends wat we specifiek ten aanzien van ZZP'ers of andere jonge of kleine ondernemers kunnen doen, want die zijn nu natuurlijk voor een deel wel in beeld, waar het voor corona veel lastiger was om ze in beeld te krijgen, omdat ze zich melden voor een TOZO-uitkering. In die zin zijn ook de contacten met zowel die ZZP'ers, die kleine ondernemers, als met het bureau dat de begeleiding doet, veel intensiever dan in voorgaande jaren. We hebben nu meer aanknopingspunten om met een doelgroep in contact te komen. Hoe gaan we dan die schuldengolf, die daarbij hoort, te lijf? Daar zijn we dus over aan het nadenken voor het nieuwe beleidsplan. De verandering in de wetgeving, die eraan komt, die gaat ons daar ook bij helpen, omdat we nu eerder de signalen zullen krijgen. Dat hebben we geprobeerd in de afgelopen jaren, een aantal van u vroeg daar ook naar, maar dat lukte toen niet met landelijke partners, omdat het ingewikkeld was of omdat partners het lastig vonden met de AVG. Omdat er nu landelijk andere afspraken over zijn gemaakt, moet dat ons elk geval vanaf 1 januari helpen om eerder aan de slag te kunnen met vroegsignalering. Voor de meer kwetsbare inwoners hadden we wel de afspraken met 3B Wonen bij een huurachterstand. Met ons vroegere team hebben we daar echt wel mooie dingen kunnen bereiken. We hopen, dat de veranderende wetgeving daar het goede doet, zodat we eerder met mensen in gesprek kunnen. Als ze geholpen kunnen worden, zijn de meesten ook ontzettend blij, dat er hulp komt. De heer Lieveerse vroeg: waarom staan die successen niet in het rapport? Ik heb geen idee. Het is niet ons rapport, het is een onderzoek van de rekenkamer. Ik zou het mooi vinden, zeker voor die partijen die bezig zijn met deze kwetsbare doelgroepen. Ik heb Schuldhulpmaatje en Humanitas genoemd, maar het geldt zeker ook voor Kwadraad, die samen met die andere het initiatief heeft genomen voor het spreekuur 'samen doen' wat ontzettend goed werkt. Daar participeert bijvoorbeeld ook MEE in, die met veel jongeren in contact zijn. De bibliotheek participeert daarin en Vluchtelingenwerk. Onder andere in die samenwerking is bijvoorbeeld iets ontstaan, dat we met de statushouders op een heel andere manier samenwerken dan in het verleden, zeker op het moment als ze pas in Lansingerland zijn, juist om te voorkomen, dat ze in de schulden raken. Dat zijn dingen, die nu niet uitgelicht worden, maar die ook horen bij het beleid, dat we in de afgelopen jaren hebben ingezet, maar ook verbeterd, door o.a. ervaringen en omdat we echt wel begaan zijn, dat geldt niet alleen voor mij als wethouder, maar dat geldt ook zeker voor onze medewerkers in de participatie en van de WMO in de uitvoering en rond de jeugdzorg. We zijn begaan en betrokken bij de gezinnen. Daarom hebben ook het budget voor jeugdsport- en jeugdcultuurfonds opgehoogd, hebben we contacten met de sportverenigingen, om daar de intermediairs bekend te maken. Als het gaat over armoedebestrijding, dan is dat ook een onderbelicht aspect in dit rapport. Het focust alleen op schuldhulpverlening. Maar ik vind wel dat schuldhulpverlening en armoedebestrijding bij elkaar horen en dat we die wel in samenhang moeten benaderen, hoewel we wel een plan nodig hebben voor de schuldhulpverlening. Dan kijk ik of ik nog concrete vragen heb gemist. GL gaf nog aan: betrek ook andere

organisaties erbij, zoals het onderwijs, sport en culturele verenigingen. Terecht dat u zegt: kijk breder. Dat is inderdaad ook de bedoeling. Naar aanleiding van wat ik net al aangaf, is het beeld waarschijnlijk al iets completer geworden. Juist met het zoeken naar contacten met die clubs en die organisaties, die contact hebben met kinderen, die waarschijnlijk niet mee kunnen doen vanwege geldproblemen, daarvoor hebben we juist intermediairs om daarmee aan de slag te gaan. Op die manier kom je er soms achter, dat er inderdaad sprake is van financiële problematiek, terwijl het niet perse een doelgroep is, die al bekend was. We proberen onze ogen en oren open te houden. Het rapport van de rekenkamer heeft ons erbij bepaald, dat we dat echt beter moeten doen, daar meer samenhang in moeten brengen, wat meer in een keten moeten zetten, dat we dat robuuster moeten doen en daar echt prioriteit aan moeten geven. Het kan niet zijn, dat mensen in Lansingerland niet mee kunnen doen vanwege financiële problematiek. Maar ik zeg er wel bij: dat vraagt een andere inzet. Het betekent dat we de regie bij de gemeente moeten houden, dus dat we er ook echt bemensing voor moeten hebben. Dat vraagt een investering in fte's. Ik weet niet meer precies wie het vroeg, maar op dit moment zijn we echt nog aan het zoeken hoe we die puzzel rond moeten krijgen, want dat hebben we nog niet. Dat zal u niet verbazen, want bij de begroting hebben we natuurlijk een flinke puzzel moeten doen om de begroting rond te krijgen, maar één ding staat wel als een paal boven water: als we hier werk van willen maken, dan moet er menskracht bij. In die uitdaging wil ik u in elk geval wel mee nemen, dat is niet zomaar geregeld. Dat kost voor schuldhulpverlening, en dan zou je armoedebestrijding erbij moeten nemen, eigenlijk 2 fte. Dat voor de eerste termijn.

De voorzitter: Interrumpen mag in de tweede termijn. Ik vind het prettiger als u het handje gebruikt en niet het vraagteken in de app, want dan moet ik zoveel schermen in de gaten houden en dat werkt niet beter.

Tweede termijn

De heer Crielaard, L3B: Even terugkomend op de eerste termijn van de collega's. Goed, dat het CDA ook aandacht vraagt voor de ZZP'ers. Gaat de wethouder wat betreft het benaderen van de ZZP'ers nog praten met de ondernemersvereniging? Of heeft u daar al gesprekken mee gevoerd? Dat is nog een openstaand vraagje. De heer Lieveerse heeft nog een vraag gesteld: vindt u dit een probleem? Eigenlijk heeft meneer Lieveerse daar meteen zelf antwoord op gegeven: er komt allerlei problematiek bij kijken met echtscheidingen, het missen van verjaardagen. Wat L3B betreft is uiteraard schuldhulpverlening een ontzettend groot probleem. Zoals ik in mijn eerste termijn al zei: het is daarom goed, dat we dit rapport hebben en het er met elkaar over hebben. Verder vond ik het ook goed, dat de PvdA, de heer Xhemaili, begon over de onderliggende problematiek van kwetsbaren in de schuldhulpverlening. Er spelen ook een hoop onderliggende problemen, om dat integraal op te pakken. Wat betreft de beantwoording van de wethouder: ik denk dat de toelichting op de vraag waarom aanbeveling 3 deels wordt overgenomen duidelijk is. Dus dank daarvoor. De wethouder kon nog geen tipje van de sluier geven betreffende de vraag over de jongeren. Wat dat betreft zullen wij het nieuwe plan schuldhulpverlening afwachten. Dank u wel.

De heer Bergwerff, CDA: Ik heb wel heel interessante dingen gehoord van de andere partijen. Wat opviel, en daar heb ik de wethouder niet op horen reageren, maar het kan dat ik dat even gemist heb. WIJ gaf aan, dat zij angstig worden, dat dit falend beleid bij meerdere beleidsplannen uit het sociaal domein ook helemaal fout gaat. Hoe gaan wij hier achter komen? We hebben nu, dankzij de rekenkamer, gezien, dat dit plan faalt, maar wie weet zijn er nog wel meerdere plannen die slecht uitgevoerd zijn en helemaal geen duidelijke doelstellingen hebben. Ik wil toch even dat de wethouder daarop reageert. Misschien spreek ik voor mijn beurt en wilde WIJ die vraag ook nog een keer stellen, maar ik wil toch even dat de wethouder daar op reageert. Hoe weten we zeker, dat er niet meer beleid is, dat ook faalt, vergelijkbaar met dit geval? Wat D66 zei, vond ik ook wel interessant. De aanbevelingen van de rekenkamer zijn over het algemeen te accepteren en hebben ze mooie analyses, maar we weten niet altijd in hoeverre het wordt uitgevoerd en gerealiseerd. Dit monitoren wil ik, wil het CDA, dichter op zitten. Het zou mooi zijn als ook in het beleidsplan, dat in januari wordt voorgelegd aan ons, dat daar ook een stukje terug komt: hoe gaan wij nou echt monitoren, bijna operationeel, dat het exact uitgevoerd wordt zoals de rekenkamer ons adviseert? Al met al ben ik echt heel tevreden met de beantwoording van de wethouder. Het stelt mij echt enigszins gerust. Het CDA is erg benieuwd naar het beleidsplan, dat wij in januari onder ogen krijgen. Wij verwachten daarbij een uitgebreid hoofdstuk over analyses en monitoring, om dit soort situaties in het vervolg echt tegen te gaan en te kunnen voorzien. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: U hoort en ziet mij? (...). De voorzitter: Nee, het gaat niet goed. Het lijkt erop, dat u twee keer ingelogd bent. Als u zichzelf even wilt verwijderen uit deze vergadering en één keer terug keren.

De heer Barendregt, WIJ: De wethouder had het over representatief zijn, als raad zijnde. Ik kan iets verklappen en het is eigenlijk ook geen geheim. Wij zijn niet representatief. Ik denk niet dat 20% van de raadsleden in een sociale huurwoning woont, bijvoorbeeld. Ik denk dat we op heel veel gebieden niet representatief zijn. Ook even de vraag of dat perse hoeft om een goede vertegenwoordiger te zijn. Het is een vraag op een abstract niveau, die ook politicologen met elkaar bespreken, heel interessant. Wat ik daar nog even op wilde zeggen, is dat beleidsambtenaren vaak ook niet erg representatief zijn. Je hebt een bepaalde opleiding nodig om een dergelijk beroep te kunnen uitoefenen en dat maakt, dat de systeem- en leefwereld niet erg nauw op elkaar zijn aangesloten. Ik ben blij, dat toch bij veel fracties een stukje emotie zat. Ik merkte dat ook bij de heer Bergwerff. Ik merkte echt emotie in zijn stem bij de start van zijn betoog. Dat vind ik heel mooi. Ik zag dat de wethouder dat ook wilde overbrengen. Ze had het ook over reflecteren. Volgens mij had ik dat gezegd. Het is niet erg om verward te worden met de heer Kampinga. Ook de heer Lieveerse maakt het zeer concreet door bijvoorbeeld aan te geven, dat iemand zijn fornuis niet meer zou kunnen betalen. Dat vind ik heel fijn, want dan maak je het concreet, de leefwereld, de eenvoudige dingen van elke dag i.p.v. dat het hoog over gaat, zoals dat vaak gaat in een commissie, op dit niveau. Tenslotte, ik denk wel dat wat de heer Xhemaili zei, dat stipte de heer Bergwerff ook even aan, dat wilde ik ook eigenlijk zeggen: we moeten wel weten wat er werkelijk fout gaat. Hebben we nu daadwerkelijk zicht op het totale plaatje? Ik denk niet, zeker in het sociaal domein, dat we uit moeten gaan van het principe van: geen bericht, goed bericht. Want niet iedereen vindt automatisch de gemeente. Niet iedereen komt er automatisch terecht. Ik denk dat we daar heel alert op moeten blijven. Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Kunt u mij horen? (....) De voorzitter: Het gaat weer niet goed. We gaan weer even doorschuiven.

De heer Lieveerse, CU: In de hoop, dat de heer Kapinga niet gaat zeggen: omdat er al veel gezegd is, heb ik weinig toe te voegen. Want u heeft vast uw eigen bijdrage ook paraat. Wat ik positief vindt aan de beantwoording door de wethouder, is dat erkend wordt, dat we hier met een probleem te maken hebben. Dat vind ik heel belangrijk, want gaan praten over een nieuw beleidsplan volgende maand heeft geen betekenis, als we niet erkennen, dat er een groot probleem ligt, ook juist bij het huidige beleidsplan, dat slecht uitgevoerd is. Ik vind het jammer, dat tussen de regels door iets gesuggereerd wordt over meneer Meulendijks, die wij hoog hebben door de beeldvormende avond die wij gehad hebben, dat hij in dienst blijft, want ik heb begrepen uit zijn LinkedIn pagina, dat het maar voor enkele maanden is in het komende jaar en dat hij dan weer gaat vertrekken. Ik ben toch benieuwd hoe dit aandachtspunt in de gemeente op peil gaat komen. Er is niet duidelijk geantwoord door de wethouder op het punt van vroegsignalering, waarom dat in de afgelopen periode niet goed gegaan is, want het is wel zo'n kritiek punt. Als iemand 2 jaar lang schulden kan opbouwen, is het traject zoveel moeizamer dan wanneer het na enkele maanden al in gang gezet kan worden. Dus dat is het kritieke punt voor ons. Ook het landelijke convenant. Daarvan is gezegd: dat is ingewikkeld met AVG. Als we op die manier ons gaan verschuilen achter bureaucratische problemen, dan zal het bij de beleidsvoering niet veel beter gaan. Of armoedebestrijding en schuldhelpverlening echt hetzelfde is, vraag ik me sterk af. Mensen kunnen in armoede leven en heel goed weten daarmee om te gaan, terwijl rijke mensen met een koopverslaving of jongere mensen, die ook geld hebben, maar niet weten hoe ermee om te gaan, tegelijkertijd heel veel schuldproblematiek kunnen hebben en de mist in kunnen gaan en in een verkeerd milieu terecht kunnen komen. Ik vind de opmerking van WIJ goed om de adviezen uit het sociaal domein hierbij te betrekken. Ik neem aan, dat dat gebeurt bij het volgende beleidsstuk, maar ik zou nadrukkelijk willen vragen om ook de schuldhelpverleners, die het werk doen, ook te betrekken bij het opstellen van dit beleidsplan. Of anders in ieder geval hen toegang te geven en tijdig commentaar te laten geven. Ik ben het helemaal niet eens met wat GL zegt over schuldhelpverleners. Dat zijn vrijwilligers, maar het zijn vrijwilligers met een goede opleiding. Dat is namelijk gestandaardiseerd. Ze worden niet zomaar los gelaten op mensen met dit probleem, maar ze krijgen een degelijke opleiding met een certificaat erbij. Overigens zijn het ook mensen, die van beroep accountant zijn of bij de belastingdienst werken of bij de sociale dienst, maar die dan toevallig hier vrijwilliger zijn. Een analoog voorbeeld, misschien kent u de wensambulance. Dat is net zoets. Dat zijn mensen, die in hun vrije tijd op stap gaan met ernstig zieke mensen, maar ze zijn verpleegkundigen of ze werken op een SEH enzovoorts. Het woord vrijwilligers is omdat ze onbetaald zijn, maar niet dat zij matig werk leveren. Het belangrijkste dat ik vind voor het nieuwe beleidsplan, is dat de hulpvrager niet verdwaalt en dat er met het één loket functie iets moet gaan gebeuren. De wethouder heeft iets gezegd over die toegang en ze schermde ermee: het kan op allerlei manieren in beeld komen via het ene bureau, het WMO-loket, een website enzovoorts. Toch hoor ik terug van degenen, die het werk doen, van schuldhelpverlening, dat dichterbij brengen van het aanspreekpunt wat de gemeente betreft, bijvoorbeeld in de bibliotheek, dat is een hulp erbij. Dat mensen via allerlei omwegen ook in beeld kunnen komen, dat blijft buiten kijf. Tot slot: de toeslagenaffaire heeft ons geleerd, dat de menselijke maat uit het oog verloren kan worden. Bij het nieuwe beleidsplan zullen wij als commissie vooral hiernaar moeten kijken. Wordt de menselijke maat in acht genomen? Dank u wel.

De heer Kampinga, VVD: Hoort u mij? De voorzitter: U bent wel in beeld. Misschien dat u uw beeld uit zet en dat u wel praat. De heer Kampinga: Sorry, ik weet niet wat er aan de hand is. Ik ben het trouwens volledig eens met wat de heer Lieveerse zegt over Kwadraad, Humanitas en Schuldhulpmaatje. Dat is een bepaalde categorie van probleemgevallen, waarbij de administratie geordend wordt en coaching naar gezond financieel (...). Dat is wat anders dan wat Plangroep doet. Het kunnen goed opgeleide mensen zijn, die dat heel goed kunnen, dus ik denk dat dat heel waardevol is. Ik geloof, dat meneer Lieveerse het ook had over schulden. Ik denk dat schulden op zichzelf geen probleem zijn. Problematische schulden, ik weet: het is een beetje flauw. Met schulden kun je in het bedrijfsleven met vreemd vermogen en hefboomwerking juist hele goede dingen doen. Het gaat er juist om, dat sommige mensen, rijk of arm, toch in de problematiek terecht kunnen komen. Zij moeten aan de bel kunnen trekken, ze moeten zichtbaar zijn enzovoorts. Dan nog 2 zinnetjes, als het mag. Ik had gevraagd naar het beleidsplan 'versterken van veerkracht'. Dat zou in november 2020 zijn verschenen. Dat is input voor het nieuwe plan schuldhulpverlening. Dat heb ik gemist. Kan de wethouder daar iets over zeggen. Tot slot. We zijn een gemeente met zoveel mensen, ik denk dat we niet moeten gaan vergelijken met de toeslagaffaire, dat is van een heel andere orde en aansturing. We moeten er juist voor zorgen, we hebben ook een gemeentesecretaris, dat dit goed opgeschreven wordt, zodat niet alleen het plan goed is, maar dat ook de uitvoering goed is. Dank u wel. De heer Crielaard: Ik heb nog een vraag. De heer Kampinga vroeg in zijn eerste termijn om een uitvoerbaar plan. Nu blijkt uit de technische vragen, die we als L3B gesteld hebben, dat er niet genoeg ambtelijke capaciteit is voor de uitvoering van de nieuwe taak omtrent vroegsignalering. Is de heer Kampinga dan ook bereid om hier fte voor vrij te maken? De heer Kampinga: Ik heb een tegenvraag. Ik heb Sander Meulendijks tijdens de presentatie gevraagd: als je dit allemaal zo hoort, dan gaat dat extra mankracht vereisen. Zijn antwoord was: nou, dat kon nog weleens meevallen, iets van gelijke strekking. En twee: voor een stuk zat het al in de begroting. Mijn logische vraag was ook: betekent het niet meer fte of menskracht?

De heer Jonker, D66: Er zijn al veel behartigenswaardige dingen gezegd door verschillende collega's. Ik wil de heer Bergwerff bedanken voor zijn steun voor het beter monitoren van aanbevelingen van de rekenkamer, ook in dit kader. Verder hoor ik de heer Lieveerse een opmerking maken. Hij bedoelde het vast niet zo, maar het leek wel of hij de AVG een bureaucratische horde noemde, een belemmering. Ik denk dat we daar een beetje mee op moeten passen, want informatie over schulden van mensen is natuurlijk heel erg privé. Je wilt niet graag, dat dat op straat komt. Dat is ook een beetje het lastige. Je kunt makkelijk zeggen: laten we alle informatie verzamelen en vroegsignalering verbeteren, maar er zitten daadwerkelijk wel echte vraagstukken en problemen bij in het kader van de privacy van de individuele inwoner en burger. Ik hoop daarover wat terug te zien in het plan, dat straks komt. De heer Lieveerse: Meneer Jonker heeft helemaal gelijk, dat de AVG veel goeds doet. Maar zelfs in de zorgverlening, waarin ik zelf werkzaam ben, zien we vaak meer de handicaps, wat niet in het belang is van de cliënt of de patiënt, naast de goede zaken die het gebracht heeft. Maar dat is een discussiepunt op zich, meneer Jonker. De heer Jonker: Het is een balans, inderdaad. Verder was er een goede discussie tussen fracties over vrijwilligers versus professionele inzet. Ik zou willen vragen of de wethouder daar op ingaat, ook in het plan, want natuurlijk zijn vrijwilligers heel waardevol en ze kunnen ook heel capabel zijn, maar hoe maak je nou de goede mix van professionals en vrijwilligers. In andere beleid in het sociaal domein, zien we dat de druk op vrijwilligers steeds groter wordt. We moeten er niet al te makkelijk over denken, dat we daar veel dingen neer kunnen leggen, zeker niet als we in april/mei worden geconfronteerd met een grote groei van het aantal mensen met schulden door de coronacrisis en alles wat daar uit komt. Ik hoop, dat het ook in het plan aan de orde komt, hoe die balans eruit gaat zien, tussen professionals en vrijwilligers en wat de keuzes daarin zijn. Daar wil ik het voor nu bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: De wethouder heeft meer duidelijkheid gegeven over het toegangsproces. Wellicht is het inderdaad effectiever om het breed te trekken, zodat het inwoners vrij staat om aan de bel te trekken, waar ze dat zelf willen en prettig vinden. De schakel tussen de organisaties en de gemeente moet dan wel echt optimaal zijn. We moeten als gemeente blijven uitdragen, dat iedereen welkom is, die te kampen heeft met schulden. Desnoods starten we een campagne tegelijkertijd met het nieuwe beleid. Op de reactie van de CU wil ik nog even gezegd hebben, dat de heer Lieveerse mij verkeerd heeft begrepen. Het gaat vaak om gecombineerde problematiek. Er zijn vaak achterliggende problemen, zoals verslaving en psychische problemen. Er ontstaat als het ware een spinnenweb van problemen, wat vaak te boven gaat wat hulporganisaties kunnen bieden en wat ook mijn vorige spreker heeft uitgelegd. Daar ben ik het volkomen mee eens. Niets negatiefs jegens de vrijwilligers. Tot slot wil ik de nood van de ambtelijke capaciteit benadrukken. Het is goed om daar nog even over te buigen en die fte's er alsnog bij te halen. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de wethouder bedanken voor haar toelichting. Dat was verhelderend. Maar ik heb nog een aantal vragen open staan en die ga ik zo meteen stellen. Ik wil toch nog even ingaan op

armoede en schuldenproblematiek. Volgens mij gaan die echt hand in hand samen. Als je armoede niet bestrijdt, komen mensen eerder in de schulden. Voor mij en voor mijn fractie is het belangrijk, dat je ook vroegtijdig armoede signaleert en daarmee ook echt aan de slag gaat om schulden in een later proces tegen te gaan. Dat kunnen we doen door vroegtijdig, integraal in de keten samen te werken met alle partners. Dat gezegd hebbende. Over de toeslagenaffaire is mijn vraag niet beantwoord. Het is wel een paar keer genoemd, maar niet goed in dit debat. Daar ben ik het toch niet helemaal mee eens. Als je kijkt wat voor media-aandacht het heeft gehad en ontvangen, dan zie je dat niet alleen de zwakkere Nederlanders daardoor zijn geraakt, maar ook de hoge en middeninkomens kunnen ook geraakt worden daardoor. Mijn vraag aan de wethouder: heeft ze daar inzicht in, hoeveel dat er in Lansingerland zijn, hoe dat is opgepakt en hoe dat gaat uitwerken in de schuldhelpverlening. De heer Lieverse: Naast de vaststelling, dat armoedebestrijding een groot belang is, is het voor mij wel de vraag of schuldhelpverlening belangrijker is voor armere mensen dan voor rijkere mensen. Ik denk dat de cijfers dat niet laten zien. Ik ben benieuwd waarom u dat toch naar voren brengt. De heer Xhemaili: Ik wil geen onderscheid maken tussen arme en rijkere mede-inwoners van Lansingerland. Het gaat mij erom, dat waar armoede meer kans heeft, daar de schuldproblematiek groter is. Als je maandelijks meer inkomen genereert, pak hem beet € 4.00-€ 5.000 per maand, dan kan je schuld meer lijden, lijkt mij. Het is een aanname, want ik kan het uitgavepatroon van mensen niet inzien. Maar ik vind dat armoedebestrijding hand in hand moet gaan met schuldenproblematiek oplossen. De heer Lieverse: Heel kort nog een keer over hetzelfde. Omdat er gegevens zijn, dat met name mensen die rijk zijn, met name ZZP'ers het extra moeilijk vinden om zich bij schuldhelpverlening aan te melden uit schaamte, of omdat ze in een kennissenkring zitten en dat ze het eigenlijk intern moeten oplossen, daarom is die problematiek daar niet veel makkelijker. De heer Xhemaili: Die mening deel ik ook, want er heerst ook een verborgen schuldenproblematiek, die niet is geregistreerd bij instanties. Dat is ook een heel groot maatschappelijk probleem. Ik benoemde het al in mijn betoog: het is eigenlijk een taboe bij heel veel mensen. Dat moeten wij zien te doorbreken door ook een helpende hand te bieden vanuit de gemeente, door campagnes te voeren, door kenbaar te maken dat hulp geboden kan worden, desnoods anoniem, zodat mensen in hun omgeving dat niet weten. Schuld is niet statusverhogend, het is heel beschamend, mensen krijgen er slapeloze nachten van. Daarin deel ik oprecht uw mening, dat het niet alleen bij de lagere inkomens is, maar zeker ook bij de hogere, want daar gebeurt het ook absoluut heel veel. Ik benoemde echtscheiding, werk verliezen, huis onder water. Ik bagatelliseer het absoluut niet. Ik ga verder met mijn betoog. Ik wil toch nog even ingaan op de problemen, die ontstaan bij schulden. Die zijn ook echt integraal, want schuldenproblemen hebben meerdere problemen die daar onder liggen. Psychische problemen, mentale problemen. Als schuldproblemen ontstaan, kan ik me voorstellen, dat er ook huiselijk geweld ontstaat, niet participeren in de maatschappij. Daarom moeten wij echt als gemeente alles op alles zetten om die capaciteit te regelen om de schuldhelpverlening in goede banen te leiden en het beleid goed in orde te hebben. Want ik schaam me op zich wel als rijke gemeente, dat we dat niet in orde hebben in Lansingerland. Ik heb nog 2 vragen op staan. Die gaan over de campagnes, dat men bewust is hoe de gemeente te bereiken. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen, dat burgers bewust zijn dat de gemeente bereid is om schuldhelpverlening te bieden? Wat naar voren kwam, is dat het bereik niet voldoende is. Wat gaat de wethouder eraan doen, om dat in de toekomst beter te doen? Hoe gaat de wethouder juist in de keten samenwerking monitoren en sturen op verbeteringen vergeleken met afgelopen jaren? Dank u wel.

Wethouder Van Tatenhove: Ik ga de fracties langs i.p.v. het aan elkaar koppelen, want dan weet ik zeker, dat ik geen vragen meer vergeet. L3B vroeg of deed de tip, om in gesprek te gaan met ondernemersverenigingen over de ZZP'ers. Daar zijn we als gemeente en als college mee in gesprek, dus het lijkt me heel goed om die als partner te blijven zien in het bereiken van ZZP'ers en kleine ondernemers, die misschien in de problemen dreigen te komen om juist ook daar te zorgen, dat ze de weg naar de gemeente op tijd weten te vinden. De onderliggende problematiek moeten we integraal oppakken, dat gaf L3B aan en dat hoorde ik ook bij de PvdA, GL noemde het ook en het is in de eerste termijn ook door een aantal genoemd. Dat onderschrijf ik, want schuldenproblematiek, daar komt vaak andere problematiek uit voort. Dat zei mevrouw Gabin ook al in de eerste termijn. Je kunt de schuldproblematiek inderdaad niet los zien van andere problemen, die ermee te maken hebben of er soms door ontstaan. Er is inmiddels ook al het e.e.a. wetenschappelijk over gepubliceerd. Op het moment dat je met grote financiële problemen aan je hoofd zit, dan heb je ook in de hoofd minder ruimte om met andere dingen bezig te zijn en om goed rationeel beslissingen te nemen. Er is inderdaad samenhang en daarom is het belangrijk, dat we naar andere leefgebieden vragen op het moment, dat mensen een traject starten. Dus eens met iedereen die zegt: kijk ook vooral integraal. De VVD gaf aan: schulden zijn op zich niet het probleem, de problematische schulden zijn het probleem. Ja, ook rijken kunnen dus problemen hebben met de schulden, die ze hebben en die moeten aan de bel kunnen trekken. Ook daarmee ben ik het eens, dat heb ik in de eerste termijn ook aangegeven, dat dat vooral ook in onze gemeente speelt, omdat 2/3 van onze 1.200 mensen zijn met meer dan één keer modaal, ongeveer twee keer modaal, dus die moet je op een andere manier bereiken. Dat is de uitdaging

waarmee we aan de slag gaan. Ik kan u nog niet precies zeggen wat wij aan acties allemaal bedenken om die doelgroep te bereiken, maar het is voor ons wel heel belangrijk om daar op te focussen, omdat die mensen weldegelijk problemen hebben en die zijn vaak nog niet op een andere manier bij ons in beeld. U stelde ook de vraag wat u gemist had, omdat er in november 'versterken van veerkracht' zou verschijnen. Het beleidsplan 'versterken van veerkracht' dateert van 2018 en niet van 2020, dus in die zin heeft u niets gemist in november. Er komt een midterm review van het beleidsplan en dan gaan we verder de stap maken naar het vervolg. U stelde de fte ook weer aan de orde. Daar heb ik in de eerste termijn al iets over gezegd. Als we echt aan de slag willen met dit onderwerp, en dat proef ik bij iedereen en dat kan ik alleen maar onderschrijven, zeker na dit rapport, dan moeten we er extra fte bij inzetten. U kent de discussie over extra fte's in relatie tot onze begroting. Dat is een heikel punt, dus daar zullen we nog wel met elkaar over in gesprek gaan, over extra menskracht voor functies die we nu nog niet vervuld hebben, niet omdat we geen mensen hadden, maar ook omdat er tot nu toe geen ruimte voor was. Dat is er eentje, die in elk geval aan de orde komt op het moment dat we het beleidsplan naar de raad brengen. En dat is er ook één waar we het echt over moeten hebben. De heer Kampinga: Ik kwam dat tegen bij de bestuurlijke planning, november 2020, maar dat is kennelijk een foutje. Wat ik wel van belang vind, u noemt ook de midterm review sociaal domein als input voor schuldhulpverleningsplannen. Maar als dat laatste in januari komt en een midterm review pas later, dan begrijp ik niet helemaal hoe de input wordt. Wilt u dat beantwoorden? Wethouder Van Tatenhove: Sommige dingen lopen naast elkaar, meneer Kampinga. Waar we nu mee bezig zijn, met de midterm review, dat geeft natuurlijk ook al een beeld. Noem alleen al grip op geld, waar de rekenkamer ook over spreekt, dat is één van die onderdelen vanuit de beleidsaccenten, waar we nu de opbrengst van hebben en waar de rekenkamer eigenlijk al van concludeert: het is mooi, dat je in het primair onderwijs iets doet, maar de vraag is of dat op termijn vruchten brengt. Op het moment, dat je het doet en het is geen onderdeel van integraal, is het de vraag hoe zinvol het is. Die sporen van de midterm review en het voorbereiden van een nieuw beleidsplan, dat loopt langs elkaar, dus dat beïnvloedt elkaar al. De heer Crielaard: Het is mij niet helemaal duidelijk. Wanneer kunnen we die midterm review nou precies verwachten? Kan de wethouder dat nog even toelichten? Wethouder Van Tatenhove: Ik snap, dat die vraag komt. We zijn bezig met het evalueren van de beleidsaccenten, die zitten in de laatste fase. We zijn bezig met het grotere verhaal van versterken van veerkracht en we zijn bezig met de evaluatie van de onderwijsvisie en die komen alle drie binnenkort naar u toe. Ik denk iets in december en een ander begin januari. Dan ga ik verder met de vraag van dit moment. Het CDA stelt de vraag, of herhaalt eigenlijk de vraag uit de eerste termijn, of de raad nu bang moet zijn, dat ander beleid ook faalt. Dat vind ik echt jammer, dat die vraag gesteld wordt, want ik denk dat we bij het beleidsplan sociaal domein echt stevige discussies hebben gehad, in eerste instantie bij de halfjaar rapportage, later bij de jaarrapportage in de begrotingscyclus, over de monitoring, daar zetten we forse stappen bij de monitoring. Over het algemeen zitten we daar als college in de relatie met de raad en in de gesprekken met de raad en in de debatten met de raad, dichterbij en korter bovenop. Dan denk ik bij dit onderdeel, en bij dit onderdeel heeft het ook nog wel te maken met het feit, dat een deel van het uitvoerende werk, noem het maar even, buiten de deur is gezet. Dat is wat de rekenkamer nu dus constateert. Als je het buiten de deur zet, dan ben je afhankelijk van de informatie die zij aanleveren. Op het moment, dat je in je eigen organisatie niet zo heel veel menskracht hebt om dat goed op elkaar te laten aansluiten, dan is het gewoon lastiger om dat goed te monitoren, dus vandaar die aanbeveling: zet het in een keten en zorg dat de regie bij de gemeente ligt. Dus bij dit onderdeel is het een terechte constatering, dat er hier heel veel te verbeteren valt, maar bij het andere beleid, omdat we veel meer in eigen huis doen, zitten we er veel dichterbij. Dus daar kan ik u gelukkig wel gerust stellen. Hoe we de aanbevelingen van de rekenkamer gaan monitoren: voor zover we de dingen overnemen in het beleidsplan en vervolgens een plekje geven in een uitvoeringsplan, is het ook makkelijker te volgen voor de raad, want we zijn van plan om een uitvoeringsplan naar de raad te brengen, nadat het nieuwe beleidsplan is vast gesteld en daarin ook een afspraak te maken, dat het met enige regelmaat iets terug komt naar de raad. Ik heb eerder al gevraagd om te zoeken in de monitoring, die ik als wethouder krijg en in de rapportage, die ik met de raad deel, om ook te kijken of het daar een plekje kan krijgen, maar dan moeten we wel eerst een manier vinden om met die data iets toe te voegen aan wat we hebben. Die data moeten we dan ook kunnen verwerken. Ook daarvan geldt: het is makkelijker als we als gemeente zelf een grotere rol en meer regie pakken. U verwacht een uitgebreid hoofdstuk over hoe we dat doen, die monitoring. Ik zou bijna zeggen: waarvan acte. Maar het is waarschijnlijk vooral in het uitvoeringsplan, maar we komen er zeker op terug. Dan kom ik bij WIJ. De heer Barendregt reageerde nog even: wij zijn als gemeenteraad zeker niet representatief voor de bevolkingssamenstelling van Lansingerland en het is bovendien een vraag op een abstract niveau. Ik ben het met u eens en toch denk ik: het is misschien gelijk ook wel een illustratie van het knelpunt. Ik heb daar in de voorbereiding van het nieuwe beleidsplan ook over gehad met de medewerkers. Bij schulden hoort ook iets wat met sch begint: schamte. Ik denk dat dat zeker bij mensen, die niet van een minimum moeten leven, maar die het eigenlijk goed voor elkaar hebben qua salaris en qua leven, dat het bij die mensen best wel echt schaamtevol is om te erkennen, dat je schulden hebt en dat je daar niet zo makkelijk over praat, ook

niet in een vrienden-, kennissen- of familiekring. Dat taboe, daar moeten we iets mee, want we kunnen mensen dan eerder helpen en dat is goed voor iedereen. Dat betekent dat we het concreet moeten maken. Zoals meneer Lieverse zei in zijn voorbeeld. Het gaat inderdaad over het wel of niet iets kunnen vervangen als het gesneuveld is of een nieuwe jas als het kind uit zijn vorige gegroeid is. Wat dat betreft moet het meer een gezicht krijgen; het kan ook jou overkomen, want er hoeft in je levensloop maar een ding mis te gaan en je staat ineens aan de andere kant van het streepje. Ik deel ook de constatering, dat we niet zomaar moeten zeggen: geen bericht is goed bericht. Want dat is niet altijd het geval. Dan kom ik bij de CU. Meneer Lieverse stelde nog een keer de vraag: waarom is de vroegsignalering niet goed gelukt? Het is niet om ons te verstoppen achter de AVG of achter bureaucratische redenen. De heer Barendregt: Ik heb u niet gehoord over de adviesraad sociaal domein en de rol van de adviesraad in dit vraagstuk en wanneer zij betrokken gaan worden bij dit vraagstuk. Het valt me op, dat de laatste tijd de adviesraad wat minder betrokken wordt, lijkt het wel. In een eerdere periode zat er bij heel veel sociale onderwerpen een advies bij, ook een ongevraagd advies, maar de laatste tijd is dat niet meer zo. Kunt u daar iets over zeggen. Wethouder Van Tatenhove: Dat kan ik zeker, ik had hem als vraag genoteerd bij de CU, maar prima om hem nu al aan de orde te stellen. De adviesraad is al in gesprek geweest over het nieuwe schuldhulpbeleidsplan. De adviesraad betrekken we nog steeds bij de plannen, die langs komen. Er is misschien de laatste tijd iets minder geweest dan vorig jaar, want als je met een aantal nieuwe beleidsplannen bezig bent, dan komt de adviesraad een paar keer tegelijk langs. Het is niet zo, dat de adviesraad uit beeld is, integendeel. Ik heb ook nog drie tot vier keer per jaar overleg met de adviesraad en dat is onlangs nog gebeurd. De heer Hoek: Even een kleine aanvulling op de wethouder. Het is fijn, dat u goed in contact bent met de adviesgroep sociaal domein, maar wat de heer Barendregt eigenlijk zegt: waarom nemen wij daar geen kennis van? In het verleden zaten de stukken er standaard bij en dat is wat we nu missen. Als u veel contact met ze heeft, prima, maar doe dan ook de stukken erbij. Wethouder Van Tatenhove: De adviesraad sociaal domein heeft advies uitgebracht over het nieuwe beleidsplan. Dat advies en onze reactie op dat advies gaat gewoon mee als bijlage bij het nieuwe beleidsplan. Maar de adviesraad heeft, als u dat bedoelt, geen advies uitgebracht over het rapport van de rekenkamer. Het rapport van de rekenkamer is een rapport aan u als gemeenteraad en niet een beleidsplan dat wij voorleggen aan de adviesraad sociaal domein. Dat hebben we nog nooit gedaan bij een rekenkamerrapport, maar we betrekken ze wel bij de plannen die wij maken bij alle onderwerpen uit het sociaal domein. In het algemeen geven ze schriftelijk advies, maar soms zijn ze al aan het begin van een proces in gesprek met onze beleidsmedewerkers, bij het verkennen van de koers voor een nieuw plan. Maar over het algemeen reageren ze op elk nieuw voorstel, dat we doen, met een schriftelijk advies. Een interessante discussie tussen meneer Lieverse en meneer Xhemaili over armoedebestrijding en schuldhulpverlening. Ik denk niet dat het hetzelfde is, dus als meneer Lieverse dat van mij had begrepen, dan heb ik het niet duidelijk gezegd of hij heeft mij verkeerd begrepen. Dat is niet de bedoeling. Ik denk wel, dat ze met elkaar te maken hebben en als we niet aan armoedebestrijding doen, dan wordt het voor een bepaalde categorie mensen nog problematischer en dat ze dus eerder, langer of dieper in de schulden zouden zitten. Maar er is ook een groep, die je niet met armoedebestrijding helpt, omdat dat de rijken zijn met schulden. Alleen al daarom is het belangrijk om een goed plan te hebben voor schuldhulpverlening om ons er heel goed van te vergewissen, dat we nu goede en concrete acties uitzetten om die doelgroep te bereiken en dat we niet met losse flodders gaan werken, want dat heeft niet zoveel zin, blijkt uit dit rekenkamerrapport. De heer Lieverse: Wat ik zei over het onderwerp was niet gericht op de wethouder, maar als reactie op meneer Xhemaili. Die discussie is al afgerond. Waar ik wel benieuwd naar ben, u heeft iets gezegd over de ASD, maar u heeft niet iets gezegd over het betrekken van de schuldhulpverleners bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan. Wethouder Van Tatenhove: Dat klopt. Ik heb op mijn lijstje staan: armoedebestrijding/schuldhulpverlening, ASD betrekken. Het volgende punt op mijn lijstje, in de volgorde, zoals u het heeft genoemd: het betrekken van schuldhulpverleners. Die zijn betrokken bij het opstellen van het plan, alle organisaties. Dat is in september gebeurd van dit jaar, dus die hebben meegedacht over het beleidsplan, waar we nu mee bezig zijn. Ik denk dat het goed om hen ook bij de uitvoering van het beleid concreet te blijven betrekken, zoals ik in de eerste termijn al zei. Ik denk dat het goed is om te zorgen, dat er een soort keten ontstaan, zodat we ook van elkaar kunnen leren, maar ook met elkaar echt inzicht krijgen in waar de problematiek het diepst is of waar nog gaten zitten in onze hulpverlening. De heer Lieverse: Toch iets duidelijker. De ASD, hun reactie zullen we van u krijgen met de reactie van het college weer op de ASD, maar krijgen wij ook te zien de reactie van de schuldhulpverleners? Wethouder Van Tatenhove: Dat ga ik als een goede tip mee nemen om te kijken of zij ook een soort reactie kunnen geven als het plan is afgerond, want ze zijn nu mee genomen in de gesprekken bij de totstandkoming, de voorbereiding van het beleidsplan. Ik denk niet dat dat op schrift staat, want het zijn vooral gesprekken geweest. Maar het is wel goed om hen te vragen of zij hun reactie willen geven op het beleidsplan als het in concept gereed is. Ik ga toezeggen, dat ik daarmee aan de slag ga, meneer Lieverse. Ik ondersteun het verhaal van u in de tweede termijn over de vrijwilligers die werken voor bijvoorbeeld Humanitas en Schuldhulpmaatje, maar dat geldt ook voor de mensen bij Welzijn Lansingerland voor bijvoorbeeld de thuisadministratie. Het zijn vrijwilligers, maar het zijn vaak vrijwilligers die in een financieel beroep zitten of daar al eerder

mee te maken hebben gehad. Ze krijgen allemaal een training. Als u kijkt in het subsidieregister waarom Humanitas en Schuldhulpmaatje geld krijgen: o.a. om te zorgen, dat die mensen die training kunnen volgen. Het is niet dat de vrijwilligers daarvan betaald worden, maar omdat de training, die ze volgen om het werk goed te kunnen doen, betaald wordt van de subsidie, die we verlenen. Het zijn niet zomaar goedwillende mensen, het zijn mensen die daarop toegerust worden. Ik ben het ook met u eens, meneer Lieverse, dat de hulpvragen, ondanks dat die op verschillende manieren kunnen binnen komen, niet moet verdwalen. Dat we daar aandacht voor moeten hebben, zodat ook iemand die nog nooit met één van die organisaties in aanraking is geweest, de toegang kan vinden als die in de financiële problemen zit en de schulden hem boven het hoofd dreigen te groeien. D66 deed nog de suggestie om te zorgen voor een goede mix tussen vrijwilligers en professionals. Ook een waardevolle tip, om dat ook goed in de gaten te houden, dat er naast de vrijwilligers ook professionals zijn, die daar waar het nodig is dat over kunnen pakken, maar die ook kunnen zorgen, dat de vrijwilligers goed toegerust zijn of als vraagbaak kunnen fungeren. Ook dat nemen we mee in het plan. GL gaf aan: iedereen moet zich welkom voelen om over zijn schulden in gesprek te gaan, zodat er iets aan gedaan kan worden, denk na over een campagne. Nemen we mee inderdaad in het nieuwe plan: hoe bereiken we de doelgroep. Want als we dat niet weten, zitten we over een jaar met dezelfde constatering en dat willen we niet. Over de problematiek, dat die integraal moet worden opgepakt, heb ik net al iets gezegd. De PvdA had nog de vraag open staan, terecht dat u daar even op terug komt, of wij in beeld hebben hoeveel mensen er in onze gemeente 'slachtoffer' zijn van de toeslagenaffaire. Daar heb ik zo concreet geen antwoord op. Ik heb app-contact met Sander Meulendijks, maar die heeft er ook niet op gereageerd. Ik durf niet te zeggen of wij dat op dit moment weten. Als u het goed vindt, kom ik daar schriftelijk op terug. U doet ook nog de suggestie: betrek de mensen op het moment, dat je gaat nadenken over een campagne, want we moeten ervoor zorgen, dat iedereen bereikt wordt. Als laatste had u de vraag: hoe gaan we in de keten sturen op verbetering? Dat is o.a. door in elk geval meer samen te werken, maar ook concreter in ons uitvoeringsplan vorm te geven aan onze samenwerking en ook meer met data te gaan werken, zodat we ook weten wat er gebeurt. Dat is een belangrijke aanbeveling van de rekenkamer, dat we moeten weten wie we in beeld krijgen en wanneer iemand uit beeld raakt en waar we hem dan weer terug kunnen vinden. Dat komt zeker terug in ons beleidsplan en in het uitvoeringsplan. De heer Xhemaili: Betekent dat ook, dat die monitoring ook geregeld hier terug komt als een rapportage? Hoe moet ik me dat voor me zien? Kunt u dat misschien eventueel toelichten? Wethouder Van Tatenhove: Daar komen we in het beleidsplan op terug, hoe we dat doen, want ik denk dat we in het uitvoeringsplan met een voorstel komen, of we dat apart doen of dat we dat bijvoorbeeld koppelen aan de rest van de rapportage uit het sociaal domein. Ik wil daar wel even goed over nadenken, want ik wil ook niet alles in de rapportage van het sociaal domein stoppen, want het moet ook geen oerwoud worden. Sommige dingen vragen even bewust aandacht en misschien is dit wel een onderwerp, waarvan we nu zeggen: gezien de staat waar we nu verkeren, is het ook wel goed om het even concreet te volgen. Ik kan me voorstel, dat we met een voorstel komen om dit apart te bespreken in de commissie, maar daar kom ik dus bij het beleidsplan op terug. De heer Xhemaili: Ik zou het toch oprecht fijn vinden als dit terug komt, ook in het uitvoeringsplan, zodat we als raad kunnen kijken of het beter gaat. Wethouder Van Tatenhove: Dat sowieso, maar ik weet nog niet of we dat bij de rapportage van het sociaal domein doen of mee nemen in die P&C cyclus, waarin een deel van de raad over aan het nadenken is. Of dat we dit, omdat we een uitvoeringsplan gaan maken, op een andere manier voorstellen, maar dat komt terug bij de bespreking van het plan. De heer Xhemaili: Helder. Nog één checkvraag. Als het goed is, heb ik van de wethouder een toezegging gehoord, dat zij mijn vraag over de toeslagenaffaire schriftelijk gaat beantwoorden. Kan dat kloppen? Wethouder Van Tatenhove: Ja, dat klopt. Ik krijg gelijk een appje van Sander Meulendijks, dat we dat op dit moment niet weten. De voorzitter: Is dat dan voldoende? Wethouder Van Tatenhove: Dat is wat mij betreft het antwoord. De heer Xhemaili: De vraag is: gaat er nog wat gebeuren om het wel te achterhalen? Wethouder Van Tatenhove: Dan moet ik uitzoeken of we dat kunnen doen en hoe we dat kunnen doen, dus dan kom ik daar op terug. Dan blijf ik toch met de toezegging zitten. Mevrouw Verhoef: Ik ging precies de vraag stellen, die de heer Xhemaili vroeg: wat gaat u er dan aan doen om daar achter te komen? Dat heeft hij net gevraagd.

De voorzitter: Had ik goed aan uw intonatie gehoord, dat u aan het eind van uw betoog was gekomen, wethouder? Wethouder Van Tatenhove: Dat klopt. De voorzitter: Dat was een lange en grondige bespreking van het rapport. Daar ligt ook een raadsvoorstel onder natuurlijk. Over dat raadsvoorstel is mijn vraag aan u: kan het als hamerstuk naar de raad? Als u iets van plan bent op het gebied van moties en amendementen, geeft u even een piep. De heer Lieverse: Mag ik wel nog even reageren, dat we ruim besprekingstijd reserveren voor het bespreken van het nieuwe beleidsplan? U zit in de agendacommissie, dus u kunt hier zorg voor dragen. De voorzitter: Dat nemen we mee, zoals dat heet. Ik voelde het al aankomen, maakt u zich geen zorgen. De heer Lieverse: Verder is het voor ons een hamerstuk. De voorzitter: Dan wordt het een hamerstuk. Dank u wel.

6.b Verlenging van het Regionaal Beleidsplan 2018-2020 Beschermd Wonen & Maatschappelijke Opvang

De heer Kampinga, VVD: Ik denk dat ik het heel kort kan houden. Wat ons betreft is het een hamerstuk (...).

Mevrouw Bouman, CDA: Ik ben iets langer bezig. Ik ga terug naar 2017, want toen heeft de gemeenteraad en de ASD een toelichting gekregen op dit plan. Toen werd er gezegd: het is een lichte vorm van gemeenschappelijke regelingen. In 2018 zou er gekeken worden naar een wat volwaardiger gemeenschappelijke regeling. Het is nu 2020 en er wordt nu voorgesteld om het plan met nog een jaar te verlengen. Het plan bestaat uit 2 onderdelen. Dat is het onderdeel beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Als ik kijk naar het voorstel voor de raad, dan wordt het onderdeel beschermd wonen gedecentraliseerd per 1-1-2022 naar de gemeenten. De maatschappelijke opvang, daar is nog helaas niets over bekend, dat gaat nog voor onbepaalde tijd doorlopen. We weten ook, dat lezen we in het verhaal, dat de centrumgemeente Rotterdam is. Dan zitten er nog 6 gemeenten omheen, die daar dus in participeren. Rotterdam is financieel verantwoordelijk voor dit gebeuren. Toen hebben wij een vraag gesteld, dank voor de beantwoording, en dan wordt er dus duidelijk gesteld, dat er nog niets over de financiën te melden is. Dat is voor ons toch wel even een vraag, als je kijkt dat er in 2021 een overgangsjaar is en dat er toch het e.e.a. geregeld moet worden m.b.t. inkooptrajecten enzovoorts. Dus dan vraag ik me af: is daar nog niets over te melden? Ik hoop dan maar dat in 2021 in de loop van 2021 er het e.e.a. bekend wordt, zodat we straks niet geconfronteerd worden met een aantal gegevens, waarvan we achteraf zeggen: nou, dat is nogal fors, wat we als gemeente misschien weleens zelf moeten gaan betalen omdat het rijk misschien toch wat minder heeft overgedragen. Dat is een aanname, maar ik ben er wel beducht voor, dat we daar nog de nodige zorgen over zouden kunnen krijgen. De participatie. De ASD, dat lees ik ook in de beantwoording richting de CU, er is een voorlichting of presentatie geweest en misschien heeft de wethouder dat vrij recent nog mee genomen, want ik hoor, dat ze recent nog overleg gehad heeft, maar we hebben daar niets van gezien. Ik las over de ASD: misschien is het zo dat de ASD denkt dat het een verlenging van de regeling is of misschien denkt men dat het niet noodzakelijk is om daar vragen over te stellen. Maar het punt is: zou het toch niet zo zijn, dat de ASD wel iets te melden heeft. Misschien is dat in de tussentijd nog binnen gekomen en anders horen we dat nog wel graag van de wethouder. Per 1-1-2022 gaat die decentralisatie dus door van het beschermd wonen. Echter, wat ik nu zie in de beantwoording van de technische, en dan lees ik het even voor: decentralisatie en transformatie van beschermd wonen vertragen en de invoering van beschermd wonen per 1 januari 2022 is uitgesteld. Onduidelijkheid voor de gemeente, grote financiële onduidelijkheid, bijdrage enzovoorts. Maar als ik nou het raadsbesluit lees, dan staat dat gedecentraliseerd wordt het beschermd wonen per 1-1-2022 en dat de maatschappelijke opvang nog onbekend is. Ik ben in verwarring. Ik zou graag willen horen: hoe zit het nou allemaal? Als ik naar het beleidsplan kijk en we hebben het over inzicht in gegevens en monitoring. Zou het misschien niet goed zijn dat wij in het sociaal domein bij de rapportage sociaal domein of in de midterm review toch wat meer inzicht kunnen krijgen over dit item. Om hoeveel mensen gaat dit, hoe is de inkoop, hoe is de kwaliteit. Hebben we het over Perspectief of over Pameijer? Dat is volgens mij in de loop van de tijd veranderd, maar dat hoor ik graag van de wethouder. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Voor ons ligt de verlenging regionaal beleidsplan 2018-2020. Mijn voorganger heeft het al gezegd, het gaat met name om beschermd wonen. Het wordt uitgesteld door landelijke ontwikkelingen. Dan ben ik zeer nieuwsgierig wat die landelijke ontwikkelingen dan zijn. Gaan we dan afstappen van decentralisatie? Wat zijn nou die landelijke ontwikkelingen? Ik vind ze niet terug in het stuk. We gaan dus met een jaar verlengen, daar hebben wij geen invloed op, dat wordt ons mee gedeeld. Het college vraagt ons daar mandaat voor. Natuurlijk kunnen we dat niet weigeren. Het hele beleidsplan is al in 2017 aan de orde geweest in de commissie. Mijn vraag is: als we dan gaan verlengen, zijn er dan op basis van ervaringen al leermomenten te trekken uit dit hele stuk? We moeten sowieso nog een jaar verder, dan heb ik het niet over beleidsmatige zaken, maar meer de quick wins. Verder kwam ik nog iets opmerkelijks tegen, je gaat dan toch het stuk nog een keer doorlezen, op blz. 11. Hoewel het geen evaluatie is, ben ik toch benieuwd wat de stand van zaken is. De samenwerkende gemeenten willen tot afspraken komen met de woningcorporaties over het toewijzen van een contingent woningen voor de door- en uitstroom naar maatschappelijke opvang of beschermd wonen en het beter toesnijden van woonvormen op vernieuwende vormen van zorg en ondersteuning, die kunnen bijdragen aan de beperking van instroom in beschermd wonen. Ik kan het toch niet laten om te vragen: wat is nou de stand van zaken hiervan? Ik ga ervan uit, dat u er klaar voor was, 1 januari 2021. We hebben nog een jaar respijt, dus daar zitten geen zorgen. Wat ik me ook nog afvraag: er heeft natuurlijk een gunning plaats gevonden in het kader van de aanbesteding. Op het moment dat je dat nu met een jaar verlengt, zijn daar geen rechten aan te ontnemen? Een aanbesteding duurt over het algemeen 2 of 3 jaar, dat geef je van tevoren aan. Dat betekent dat andere aanbieders niet in de gelegenheid worden gesteld om weer in aanmerking te komen om mee te doen met een aanbesteding. Het kan best zo zijn, dat ze op basis van wat

afgesproken is, de aanbesteding die er lag met een handtekening, daar ze daar rechten aan kunnen ontnemen. Er wordt al gesteld: er zitten geen financiële gevolgen aan. Dan denk ik altijd: prima, dat zal ongetwijfeld kloppen. Je kan ook de financiële gevolgen doorschuiven naar 2022 en er dan ineens achter komen dat er nog een addertje onder het gras zat. Hoe kunnen we daar grip op houden? Mevrouw Bouman heeft ook al de adviesraad sociaal domein genoemd, daar is al genoeg over gezegd. Op blz.22 zie ik nog een aantal verouderde gegevens staan. Ik vroeg me af: is dat nou heel erg veranderd? Ik ben daar wel nieuwgierig naar. Dan gaat het over de aantallen, figuur 6 en 7, die gaan over de indicaties in 2015/2016 en in feite hebben we het nu over 2017/2018/2019. Hoe zit het met die aantallen? Lopen we nog in de pas of zitten hier echt grote verschillen in? Dat was mijn eerste termijn. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Zoals WIJ al naar voren bracht: we zouden natuurlijk ook om een nieuw beleidsplan kunnen vragen voor het lopende jaar, maar dat zou heel veel werkverschaffing betekenen. Als we inderdaad moeten wachten op landelijke nieuwe regelgeving rond zaken als woonplaatsbeginsel. Het valt me op, dat sommige partijen vooral op de centen inzoomen. De CU wil graag even stil staan bij een ander punt, wat de inhoud betreft. Dat komt omdat we signalen horen, zowel in de media als uit het Rotterdamse over problemen bij sommige plaatsen waar mensen verblijven in het kader van beschermd wonen. In de zin van privacy, die niet goed gewaarborgd is. In de zin van geweld en mishandeling. Ook in de zin van verwaarlozing. Ik zou graag de wethouder willen vragen om bij de contacten die er zijn met de aanbieders van beschermd wonen om navraag te doen of het toezicht goed geregeld is. En ook bij het gaan opstellen van het nieuwe beleidsplan voor over een jaar ook goed te kijken welke aanbieder wat dat betreft voor ons een meest safe partij is. Dank u wel.

Mevrouw Heijblom, D66: Een belangrijk punt is dat al in dit beleidsplan wordt aangesloten bij de moderne denkwijze op het gebied van de GGZ, welke zich steeds meer richt op normalisering en sociale inclusie. Mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn burgers en maken deel uit van de samenleving. Zo moeten deze mensen zich ook voelen. Het streven is sociale inclusie voor iedereen. Pas in 2022 komt er een nieuwe verdeling van het geld voor beschermd wonen. De doorontwikkeling van beschermd wonen staat gepland per 1 januari 2022 en er is een ingroeipad van 10 jaar afgesproken van de huidige historische verdeling over centrumgemeente naar een objectieve verdeling over alle gemeenten te komen, waarbij tegelijkertijd een beweging naar beschermd thuis in gang gezet wordt. Deze beweging is complex en vraagt tijd en geduld. Met het nieuwe verdeelmodel worden de middelen op basis van objectieve criteria verdeeld, zodat de middelen aansluiten bij de lokale vraag. Vanaf 2022 wordt een deel van de middelen al meer objectief verdeeld en ontvangt de gemeente een eigen budget. Omdat er op landelijk niveau nog onvoldoende duidelijkheid is hoe dit structureel vorm en inhoud gegeven gaat worden, alsmede is er nog onduidelijkheid over de precieze financiële verdeelmodel, is het begrijpelijk nog te vroeg om met een regionale samenwerkingsvorm te anticiperen op deze ontwikkelingen. Verlenging van het huidige beleidsplan is daarom voor nu een prima optie en volgens mij de enige. D66 is daarom akkoord om de looptijd van het regionaal beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang met een jaar te verlengen tot en met 31 december 2021.

Mevrouw De Geus, GL: Dit beleidsplan is in 2017 opgesteld door centrumgemeente Rotterdam en regiomeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Lansingerland, Ridderkerk. De vraag is nu dit met een jaar te verlengen. Dit verlengen is regionaal beleid, het beleidsplan is ambtelijk voorbereid en tijdens het bestuurlijk overleg van betrokken gemeenten van 8 juli j.l. vast gesteld. De andere regiogemeenten voeren dezelfde wijzigingen door. Ik neem aan, dat zij daar ook over vergaderen. Ik vraag me af hoe zij daar dan op reageren. Als wij een nieuw beleidsplan op zouden willen stellen, dan zou het wel heel erg veel extra werk gaan betekenen. Doordat het uitstel van beschermd wonen heeft en het onduidelijk is hoe hieraan structureel vorm gegeven gaat worden, als ook over het financieel verdeelmodel, ligt de vraag hier dan ook om het huidige beleidsplan te verlengen bij het uitstel van een jaar. GL is sowieso akkoord met deze verlenging van het beleidsplan. We hebben ook begrepen, dat het college van B&W bevoegd is om het mandaat te verlengen. Wij zijn sowieso akkoord. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook de PvdA-fractie kan akkoord gaan met de verlenging van dit bestaande regionale beleidsplan. Er zit inderdaad niets anders op dan dat nu te doen, omdat het uitstel is van de decentralisatie en de transformatie van beschermd wonen tot 1 januari 2022 en de maatschappelijke opvang voor onbeperkte tijd is uitgesteld. Op zich is het daarmee af, zou je kunnen zeggen, maar we zien natuurlijk wel staan in de stukken, die we hebben gekregen, dat de voorbereiding voor de regionale samenwerking 2022 in gang is. Het zou wel aardig zijn als we van de wethouder zouden kunnen horen hoe het daarmee staat, met die voorbereiding. Zijn er nog knelpunten? Of zijn er misschien hoogtepunten, die daar te melden zijn? Dan is ook mijn vraag: het bestaande beleidsplan wordt geëvalueerd, maar op welke parameters? Ik kan er een aantal bedenken, maar ik hoop ook, dat dat op de juiste punten wordt geëvalueerd, zodat we ook het nieuwe plan, de nieuwe manier van samenwerken, op een goede manier

kunnen doen. Als de wethouder daar nog een paar woorden aan wil wijden, dan zou ik dat heel fijn vinden. Dan staat er nog iets over het financiële verdeelmodel. Ik weet niet of het nu het moment is om daarop door te vragen. Mevrouw De Geus had daar ook een vraag over. Ik denk dat dat voor nu voorbarig is, maar ik zou wel graag willen weten: hoe loopt het nou met de voorbereiding van het nieuwe samenwerkingsplan? Dank u wel.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik heb met belangstelling het stuk gelezen. We hebben natuurlijk ook al door het college op 23 januari van dit jaar een vooraankondiging gehad over datgene wat wij thans bespreken. Ook in de jaarrapportage 2019 staat eigenlijk ook het e.e.a. Ik heb n.a.v. de input van de jaarrapportage 2019 een vraag aan de wethouder, want daarin staat namelijk dat de verdeling, zoals die was voorgenomen voor komend jaar, dat het aantal plekken zou stijgen van 13 naar 44 in 2030. Mijn vraag aan de wethouder is of dat nog steeds de woninghorizon is. In het verlengde daarvan staat ook in de jaarrapportage, dat het college in het najaar van 2019 heeft besloten om met 3B Wonen 10 woningen beschikbaar te stellen voor beschermd wonen. In de stukken wordt nog steeds gesproken over 13, dat hadden er dus mogelijk 23 kunnen zijn. Mijn vraag is: wat is nu de uitvoeringsdatum? Het staat op blz.47 van de jaarrapportage sociaal domein. Dan ga ik even in op wat mevrouw Bouman terecht zegt. Het was een aanname, maar ik denk dat wij toch wel geleerd hebben van de jeugdzorg en van het abonnementstarief, dat we moeten voorkomen dat er straks weer taken worden overgeheveld naar de gemeente, waar een soort déjà-vu ontstaat, als u begrijpt wat ik bedoel. Meneer Lieveerse zei: we zitten erg op de centen in te zoomen, maar ik mag hopen, dat we niet de bekende ezel zijn. Als het gaat om de inhoud deel ik de mening van de heer Lieveerse, dat we daar zeker moeten opletten. Misschien is het goed om te weten, dat de GGD natuurlijk toezichthouder is in deze en ook in 2019 in Bleiswijk heeft ingegrepen, want daar zat eerst een andere stichting en daar zit nu, voor zover ik weet, Pameijer. Misschien kan de wethouder dat nog even bevestigen of die stichting nog steeds actief is binnen Bleiswijk. Als laatste dank ik D66, want die had een heel mooi verhaal over de commissie Dannenberg, want daar wordt precies die stip aan de horizon over beschermd thuis genoemd. Dat is waar we aan moeten denken en ook waar we naar moeten streven. Ik zou heel graag aan de wethouder willen vragen of zij proactief de bestuurlijke planning zou willen invullen, zodat wij niet in november met dit nieuwe beleidsplan komen, maar dat we al in september onze gedachten kunnen laten gaan, zodat we in ieder geval de tijd hebben om er goed op te kunnen kauwen. Dank u wel.

De voorzitter: Ik wil u nogmaals op het hart drukken om uw technische vragen vooral te stellen op het moment dat daar gelegenheid voor is. Gebruik dat instrument, want dat maakt de beraadslagingen een stuk interessanter voor mensen die mee kijken. Dat zeg ik zonder aanzien des persoons, want u bent mij allemaal even lief.

Wethouder Van Tatenhove: Ik onderstreep uw advies, maar ik ga toch proberen om zoveel mogelijk van wat er gevraagd is wel te beantwoorden, want het is wel een belangrijk onderwerp, beschermd wonen. Dat doen we inderdaad in regionaal verband. We hebben in 2017 een goed besproken beleidsplan voor opgesteld en dat is ook vast gesteld. Daar is de ASD bij betrokken. De ASD wordt ook weer betrokken bij het nieuwe beleidsplan. Voor nu is er geen schriftelijk advies gegeven door de ASD, maar we hebben het wel besproken met de ASD, dat dit voor ligt. Zij konden zich ook vinden in het verlengen met een jaar, omdat de invoeringsdatum een jaar is uitgesteld. Dat is inderdaad een besluit, dat landelijk is genomen en dat dus over ons heen is gerold, zal ik maar even zo noemen. Dat neemt niet weg, dat de weg die de commissie Dannenberg heeft geschetst, hoe we aankijken tegen beschermd wonen, beschermd thuis en tegen maatschappelijke ontwikkeling, dat dat nog wel steeds leidend is. Dus we hebben in de regio wel de gesprekken om die decentralisatie voor te bereiden en om ook te kijken op welke manier we dan samenwerken, of dat in dezelfde lichte vorm blijft of dat we daar een hele zware GR voor gaan inrichten. Dat komt inderdaad nog naar u toe, want daar moeten de 7 regiogemeenten een besluit over nemen. Wat er in elk geval al is afgesproken, dat haalde meneer Hoppenbrouwer aan, is dat we van 13 plekken, dat waren er 17, want er woonden ook 4 mensen met een beschermd wonen indicatie niet geclusterd, maar op een andere plek, van die 13/17 plekken nu groeien we naar 44 in 2030. Dat is de uitkomst van die opgave om van een centrumgemeente naar een regionale spreiding te gaan. Dat is dus een opgave, die er vanuit zorg ligt, maar die wij in alle gemeenten hebben besproken met de wethouders wonen, want dat doet natuurlijk ook iets in de vraag naar geschikte woonvormen. Dat geldt ook voor de afspraken die we met corporaties maken over de mensen die uitstromen, omdat ze zelfstandig kunnen gaan wonen. Ook dan alle gemeenten in hun prestatieafspraken. Mevrouw Arends maakt elk jaar prestatieafspraken met de corporatie. Er worden dan afspraken gemaakt over hoeveel mensen vanuit beschermd wonen een plekje kunnen krijgen in een reguliere woning en dan verder gaan als beschermd thuis of nog zelfstandiger. Ook in de gesprekken nu, die we als wethouders van beschermd wonen voeren, zit in elk geval één afgevaardigde vanuit de samenwerking van de 14 gemeenten in het Rotterdam Rijnmond verband voor wonen, om die aansluiting daar goed te borgen. Dus daar zijn we nog steeds mee bezig. Financieel blijft het dus nog even onzeker wat het wordt. Met meneer Hoppenbrouwer deel ik de verwachting, dat we

misschien bij de decentralisaties bang zijn, dat we niet genoeg krijgen voor wat we moeten doen. Ik denk dat de VNG daar als geen ander bovenop zit om ervoor te zorgen, dat ons dat niet nog een keer overkomt. Ik zie de laatste tijd dat de VNG daar veel meer zijn tanden laat zien dan een aantal jaar geleden, dus in die zin denk ik dat we in de VNG een goede waakhond hebben. Mevrouw Bouman vroeg aandacht voor maatschappelijke opvang. Dat is dus nog niet bekend. We gingen ervan uit, dat dat een functie zou blijven van de centrumgemeente, in ons geval dus Rotterdam, maar misschien wordt daar toch ook nog een soort decentralisatie uitgevoerd. Dat weten we nu gewoon echt nog niet. Op het moment dat we daar meer over weten, dan komt ook dat in de plannen mee. U vroeg ook nog: is het Perspectief of is het Pameijer, die op dit moment bij ons zorgt voor de mensen van beschermd wonen. Dat is op dit moment Pameijer. Daar heeft meneer Hoppenbrouwer gelijk in. Dat is in 2019 gewijzigd. Beide partijen hebben in de aanbesteding een rol, dus dat betekent dat ze zonder problemen die rol van elkaar kunnen overnemen op het moment dat een organisatie of een plek niet meer kan verzorgen, terwijl die plek wel moet blijven. Dat was het geval in Bleiswijk, dus daarom heeft Pameijer het overgenomen van Perspectief. Er is belangstelling van andere partijen, die op dit moment niet binnen het contract beschermd wonen kunnen aanbieden. Dat is een ingewikkelde vraag als een partij wel graag in onze regio zou willen starten, maar geen contract heeft. Dat betekent dat hij zelf met een PGB moet zorgen, dat er voldoende mensen zijn, want ze kunnen een beschermd wonen locatie ook niet zomaar starten als er maar 3 of 4 mensen zijn, want dan is zo'n businesscase niet dicht te rekenen. Degenen, die zich melden met interesse die verwijzen we nu door naar Rotterdam om zich als geïnteresseerde te melden voor een volgende aanbesteding, want zo werkt het in Nederland, we moeten het met een Europese aanbesteding doen. WIJ vraagt: zijn er nog leermomenten of quick wins? De quick wins, mochten die er nog zijn, dan zijn die al wel verzilverd. De leermomenten zijn, dat we ook bij deze partijen kritisch moeten blijven, omdat het een kwetsbare groep is. Dat je ook hier de monitoring en het contractmanagement goed vorm moet geven. Ook denk ik dat het contact met het bestuur van de organisaties belangrijk is. Ook is de rol van GGD toezicht of WMO toezicht, dat uitgevoerd wordt door de GGD, echt een belangrijke rol. Calamiteiten en incidenten worden daar gemeld. Ze doen ook gericht onderzoek op het moment, dat er iets aan de hand is. Dat is heel belangrijk, omdat het een kwetsbare doelgroep is waar 24-uurs zorg voor nodig is. Dat stelt ons in die zin wel gerust, dat die toezichthouder zijn rol echt serieus pakt. Verder werkt het in aanbestedingsland zoals het in aanbestedingsland werkt. Dat geldt dus ook voor de zorg. Als je bent gecontracteerd, dan heb je een contract. Op het moment dat een nieuwe aanbesteding wordt opengesteld, dan worden er op dat moment volgens de dan geldende criteria nieuwe aanbieders geselecteerd. Dan kan het zomaar zijn, dat een andere partij met een doelgroep aan de slag gaat en dat we van een huidige partij afscheid zouden moeten nemen. Het zou kunnen, ik heb geen idee of dat zich straks ook voor zal doen. U vroeg ook nog aandacht voor de financiën en voor de financiële consequenties. Dat is dus heel lastig, dat is ook al beantwoord in reactie op de technische vraag van mevrouw Bouman. We weten nog niet waar het heen gaat met het rijk. Vervolgens moeten we dan afspraken maken hoe we in onze regio dan vorm geven aan de rol van nu Rotterdam met heel veel locaties versus de regiogemeenten, die nog moeten toegroeien naar de aantallen, die we hebben afgesproken. Dat is nog een puzzel en daar betrekken we de raden bij en we betrekken de adviesraad sociaal domein bij. Meneer Lieverse vroeg nog aandacht voor de geruchten of signalen, die hij had gekregen rond aanbieders in onze regio. Ik zal het in elk geval doorgeven, ook in het Rotterdamse. Ik hoop, dat iedereen die iets merkt, die dichtbij zit bij bewoners in beschermd wonen, dat ook durft te melden, want onze toezichthouder pakt die signalen serieus op en gaat er ook mee aan de slag. D66 noemde het ingroeipad, daar heb ik al iets over gezegd. De PvdA vroeg nog aandacht voor een evaluatie op de juiste punten. Dat is heel belangrijk, om te kijken in aanloop naar het nieuwe beleid, om terug te kijken naar wat er op dit moment goed gaat, wat we zeker willen mee nemen, maar ook wat er beter kan. Zijn er al dingetjes om te vieren? Dat punt, waarop we afspraken hebben gemaakt over hoe we die verdeling doen, de verdeling over de hele regio i.p.v. een concentratie in het Rotterdamse, dat was geen gemakkelijk gesprek. Niet met de wethouders zorg, maar zeker niet in relatie met de wethouders wonen, want een woonopgave is op zich al een hele puzzel. Als er zo'n puzzel bij komt, wordt het alleen maar ingewikkelder. Dus dat we daar inmiddels afspraken over hebben kunnen maken is best wel een belangrijk punt, niet perse een hoogtepunt, maar wel dat elke gemeente bereid is om zijn verantwoordelijkheid te nemen voor inwoners die bij die gemeente horen en dat we dat niet allemaal zomaar overlaten aan de centrumgemeente in die regio. Als laatste kijk ik nog even naar meneer Hoppenbrouwer of hij nog vragen had, die ik nu niet heb beantwoord. U vroeg naar de stand van zaken rond de 10 extra plekken, die worden genoemd in de rapportage van vorig jaar. Die 10 extra woningen hebben dus te maken met de overgang van Perspectief naar Pameijer. Perspectief had in onze regio 2 locaties en die combineerde daar een aantal fte, zodat zij met de 17 mensen, die er in Lansingerland wonen en een groep bewoners in het Rotterdamse, daar konden zij een match mee maken. Voor Pameijer lag dat anders, dus met Pameijer hebben wij afgesproken, dat ze die 17 plekken zouden overnemen en dat ze dan binnen een aantal jaar ook die 10, die zij nodig hebben om een sluitende businesscase te realiseren, dat ze die 10 op kortere termijn erbij kunnen krijgen, maar dat zijn dus de 10 vanuit die groei naar 44. Dus het zijn geen extra plekken, dat zijn 10 iets versnelde plekken om van 17 nu

naar 44 plekken in 2030 te groeien. Daar zijn we mee onderweg, maar ik weet niet precies hoeveel BW plekken we op dit moment hebben. U vraagt als laatste om in de bestuurlijke planning te zorgen voor een tijdige bespreking van het nieuwe beleidsplan. Ik ben het met u eens, dat het heel erg wenselijk is om dat op tijd te doen. Ik ga dat ook zeker inbrengen in het gesprek, dat ik in de regio heb met mijn collega's over deze planning. Ik ga er zomaar van uit, dat de regio gemeenten datzelfde willen. Ik hoop, dat daarna op tijd het besluit genomen wordt, zodat we dat in een zorgvuldig proces kunnen doen, maar ik ben wel 1 van de 7 in de regio en ik denk dat 7 van de 7 het met ons eens zijn, maar we zijn ook een beetje afhankelijk van Den Haag. Dat is niet om flauw te doen, maar het is realiteit. Daarom ligt het voorstel voor verlenging, waar u mee kunt instemmen, nu ook voor. Dat was het.

Tweede termijn

De heer Kampinga, VVD: Ik heb niets toe te voegen op dit moment.

Mevrouw Bouman, CDA: Dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ten aanzien van Pameijer: ik heb in 2017 ook al gemeld, dat er aandacht is voor de bewoners, want Pameijer zit vrij dicht bij waar ik woon. Wij zouden nog een keer uitgenodigd worden door de nieuwe instantie, maar dat is helaas nog niet gebeurd. Wat in het vat zit verzuurt niet. Maar ik heb nog wel een vraag. In de beantwoording van mijn technische vraag staat dat 1 januari de decentralisatie is uitgesteld. Dat zal een slip off the pen zijn, omdat ik ervan uit ga, dat per 1 januari de decentralisatie van beschermd wonen wel door gaat. Dat staat ook in het raadsvoorstel, maar dat zal wel een fout zijn. Dat hoor ik dan nog wel. Even een vraag nog. Hoe zit het met wachtlijsten? Dat is ook nog een vraag geweest in 2017. Hoe zit het daarmee? Is dat bekend, of er wachtlijsten zijn? Voor mensen, die in deze omgeving wonen, is het niet ondenkbaar dat ze in Rotterdam geplaatst worden. Daar ben ik wel benieuwd naar. Er is wel veel verloop bij de Pameijer stichting bij mij in de buurt, maar ik weet niet of er wachtlijsten zijn. Misschien weet de wethouder dat. Als ik er een antwoord op gekregen heb, is het voor ons een hamerstuk. Dank u.

De heer Hoek, WIJ: Geen verdere vragen.

De heer Lieverse, CU: Klasse beantwoording van de wethouder. Zelfs de technische vragen van het CDA werden goed beantwoord.

Mevrouw Heijblom, D66: Verder geen vragen.

Mevrouw De Geus, GL: Ook geen vragen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik heb ook geen vragen. Dank aan de wethouder voor de beantwoording.

Wethouder Van Tatenhove: De datum die in het raadsvoorstel staat, dat is waar we het over hebben. Als u zegt, dat er een verkeerde datum staat in de beantwoording, dan is dat inderdaad een slip off the pen. Houd u het bij het raadsvoorstel, daar staat het goed. Of er nog wachtlijsten zijn, dat zou ik moeten navragen in Rotterdam, maar eerlijk gezegd, denk ik niet dat er op dit moment een heel erg groot probleem is met inwoners uit onze gemeente, want dan weet ik dat over het algemeen wel, want dan trekken mensen, ouders of familieleden bij ons aan de bel. Wat we in elk geval ook hebben georganiseerd en wat ook beter loopt dan in het verleden, is dat als iemand nog wacht op een definitieve plek, dat er dan overbruggingszorg wordt geregeld. U zegt: er is veel verloop bij Pameijer. Ook dat klopt, daardoor is er eerder een plekje voor nieuwe beschermd wonen kandidaten, omdat we veel meer sturen naar het gewone leven. Als mensen kunnen uitstromen uit beschermd wonen, dan proberen we ook om hen zelfstandig in de wijk te laten wonen al dan niet met ambulante ondersteuning, daarom stromen ook meer mensen uit dan 10 jaar geleden. Als u zegt dat het beeld is dat er meer verloop is, dat klopt. En dat daardoor ook de wachtlijsten minder lang zijn, want heel vaak worden wachtlijsten ook veroorzaakt, omdat er aan de achterkant een verstopping in de keten zit. Als er bij beschermd wonen aan de achterkant te weinig uitstroom is, dan is er aan de voorkant geen plekje beschikbaar voor iemand die daar wel gebruik van zou moeten maken. Dat er uitstroom is en het veranderde beeld bij u in de buurt, dat klopt en past bij het modernere beeld over beschermd wonen. Ik zal aan Pameijer doorgeven, dat de buurt nog wacht op een uitnodiging voor kennismaking. Ik zal erbij zeggen, dat het mag wachten tot het weer coronaproof kan, zonder ingewikkeld te doen, maar dat het wel gewaardeerd wordt door de buurt. Dank u wel.

De voorzitter: Ik heb eigenlijk niemand gehoord, die bezwaar had tegen het raadsvoorstel of over moties en amendementen, maar ik vraag voor de zekerheid: is dit een hamerstuk voor u? Ja? Dan is het een hamerstuk voor de verlening van het regionaal beleidsplan.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Van Tatenhove: Ik heb verder geen actualiteiten. Ik heb niet van mijn collega Arends gehoord, dat zij nog zou aansluiten en ze heeft me ook geen boodschap gegeven.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen

De heer Kampinga, VVD: Ik weet niet of het geoorloofd is, maar volgende week dinsdag zijn de algemene bestuursvergaderingen van de Hoefweg en Bleizo. Zoals u wellicht weet, kort gezegd cultuureiland De Watergang, daar speelt het e.e.a. Het is de wens van een aantal mensen om dat tot realisatie te laten komen. Kan de wethouder daar wellicht iets over zeggen? Ook omdat het dan volgende week dinsdag van belang is. De voorzitter: Ik aarzel om dat van de wethouder te verlangen, maar als zij dat uit haar mouw schudt, dan wil ik dat toestaan. Wethouder Van Tatenhove: Als u mij vraagt: bent u bekend met de zorgen van de initiatiefnemer voor het idee van cultuureiland De Watergang, dan zeg ik daarop 'ja'. Maar ik zit niet in het bedrijfenschap Hoefweg. Die onderhandeling over wel of niet aankoop, door welke partij en door wie gefinancierd, dat gaat dus niet via mijn portefeuille. Het gaat ook eigenlijk niet via de gemeente, want het is een zaak tussen Hoefweg en die partij, die daar het initiatief wil ontplooiën. De heer Kampinga: Daar heeft u natuurlijk gelijk in.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Hoek, WIJ: Tijdens onze algemene beschouwingen hebben we er ook al aandacht voor gevraagd n.a.v. de beeldvorming van Jan Latten. We maken ons oprecht zorgen over onze jongeren in coronatijd. Jongeren kunnen niet uitgaan, de schoolbeleving is heel anders, er mag geen vuurwerk worden afgestoken, ze mogen maar beperkt vrienden ontmoeten, het is moeilijk om een stage te vinden. De wethouder heeft er zojuist al iets over gezegd. Kortom: voor deze doelgroep een lastige tijd in het kwadraat. We zien in den lande de ontevredenheid toenemen onder jongeren. Meer geweld, meer burgerlijke ongehoorzaamheid, meer brandstichtingen, ook in Lansingerland. Mijn vraag is: hoe speelt de gemeente nou in op deze constatering? Hoe betrekken we hier onze jongeren bij? Dit alles om ervoor te zorgen, dat jongeren niet extra de dupe worden van deze coronatijd. Wanneer we in staat zijn om in samenspraak met onze jongeren hier op in te spelen, werken we waarschijnlijk ook aan het beperken van overlast. Ik wil daar toch aandacht voor vragen, want het baart me echt zorgen. Ik heb het niet over: doe er 6 BOA's bij met oud en nieuw, want dat vind ik niet de oplossing. Nog een tweede vraag, misschien had ik het moeten weten en heeft het in een of andere coronabrief gestaan: krijgen inwoners die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn het nieuws omtrent corona in hun eigen taal aangereikt. Wethouder Van Tatenhove: Zoals meneer Hoek al constateerde, ook het college maakt zich zorgen over de verveling en als die nog niet toegeslagen is, dat het dan mogelijk in de kerstvakantie tot uiting komt. Dus we zijn in gesprek met de partijen bij het platform van 'pubers in de spotlight', met jeugd- en jongerenwerk, maar ook met bijvoorbeeld jongeren zelf, o.a. de jongeren die bij de wipwag actie betrokken zijn. We zijn met hun in gesprek over bijvoorbeeld de kerstvakantie: kunnen we dingen doen? Er staan ook al acties in de planning, maar we zijn op dit moment ook concreet met hen in gesprek over de viering van oud en nieuw. Ik heb vanmiddag toevallig nog een overleg gehad met onze eigen medewerkers en ik zit begin volgende week met de directeur van jeugd- en jongerenwerk Midden Holland rond de tafel. Ik weet niet of de burgemeester er gisteren nog iets over gezegd heeft, maar we zijn ook met de regio in gesprek om te kijken of we bij regionale activiteiten misschien ook kunnen aansluiten. Wat mij betreft moeten we vooral alles doen wat in ons vermogen ligt om te zorgen, dat er voor die jongeren alternatieven zijn, want ik ben het met u eens, dat het vooral voor pubers, maar ook voor jong volwassenen een lastige tijd is. Dat zeker de jaarwisseling voor hun een periode is, waarin ze juist met elkaar iets gezelligs doen. Natuurlijk ontspreken er dingen, maar er zijn ook een heleboel jongeren, die er een paar mooie dagen van maken en een mooie week vakantie tussen kerst en oud en nieuw, dus we hopen dat het jeugd- en jongerenwerk met goede ideeën komen, dat jongeren zelf leuke ideeën hebben, dat ze de activiteiten bezoeken die georganiseerd worden in de Point of buiten of door de sportclubs. We zijn ermee bezig en we hopen u ook in een coronabrief wat meer over te kunnen vertellen. Dat is in elk geval nog niet in de brief van deze week, maar ik hoop, dat er volgende week wel iets meer bekend is. Op uw tweede vraag: we hebben een tolk- en vertaalaanbieder, die de corona persconferenties in 8 verschillende talen vertaalt. We verspreiden die link via de website en we sturen dat naar onze partners. In de folders vertalen we ook de interessante en belangrijke informatie, zodat ook dat direct gecommuniceerd kan worden met degenen, die de taal kunnen lezen, want dat blijft ook nog wel een punt. Maar we proberen er alles aan te doen. De voorzitter: Zo hoorde ik van de week, dat sinds kort de Nederlandse gebarentaal de derde officiële taal in Nederland is na Nederlands en het Fries. De heer Hoek: Bedankt voor de duidelijke beantwoording. Het was een helder verhaal. Ik ben blij, dat het college dezelfde zorgen heeft als WIJ. U zegt: we gaan met het platform van 'pubers in de spotlight' praten, we praten met jeugd- en jongerenwerk. Ik heb ook in mijn bijdrage er specifiek op aangedrongen om met de

jongeren zelf in contact te komen, want dat is vaak het manco. Wat je vaak hoort: er wordt zo vaak over ons gesproken en zo weinig met ons. Dan begrijp ik best dat als dat de vertegenwoordigers van jeugd- en jongerenwerk zijn. Maar wil je als gemeente de indruk geven dat je echt geïnteresseerd bent in jongeren, dan is het goed wanneer je ook daadwerkelijk zelf met hen in gesprek gaat. Dat wilde ik toevoegen.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik had eigenlijk nog een vraag aan de heer Hoek. Dat mag natuurlijk niet. Wat is de oplossing die hij zelf heeft bedacht? Het is altijd makkelijk om het aan het college te vragen. Maar ik wilde aan de wethouder vragen: wordt er ook nog aan ouderen gedacht in coronatijd, want dat is nu een doelgroep die we ook even overslaan. Ik begrijp de jongeren wel, maar de ouderen zullen wel geen carbid schieten, maar die hebben het ook rete lastig, wat doet u daar aan? Wethouder Van Tatenhove: Hoe een rondvraag tot een interessant debat kan uitvloeien. In reactie op meneer Hoek: ja, we zijn ook met de jongeren zelf in gesprek o.a. met de jongeren van de wipwap. Ik weet niet of u op Insta zit, maar die jongeren nemen regelmatig vlogs op, waarbij ze collega jongeren interviewen en ook die jongeren hebben we rechtstreeks aan tafel zitten en daar zijn we mee in gesprek, want het is inderdaad belangrijk om het niet alleen aan hun vertegenwoordigers te vragen, maar ook aan henzelf. Ook voor de ouderen zijn we bezig. Volgens mij stond er in de Heraut en in Hart van Lansingerland van deze week ook iets over de voortzetting van wat eerst Heel Lansingerland Helpt heette, wat nu Samen Lansingerland heet. Die focussen samen met Humanitas, die de coördinatie van het project eenzaamheid heeft overgenomen nu heel specifiek op: hoe komen we in deze coronaperiode met onze ouderen toch op een leuke, goede, zinvolle, waardevolle manier door deze winterperiode heen. Ook daar is aandacht voor, gelukkig wel, want ook die doelgroep mogen we niet vergeten.

De heer Erwich, L3B: Een hele korte vraag aan de wethouder, over de Pecto's, want dat miste ik een beetje in haar uitleg. Hoe staat het daarmee? Wethouder Van Tatenhove: Ik weet niet precies wat u bedoelt, maar het pand is gereed. Dat wil zeggen, dat de verbouwing afgerond is. Het is klaar voor inrichting en ingebruikname door de jongeren. Ik ben er vorige week met mijn collega Fortuyn geweest, om in elk geval in een handeling de sleutel te overhandigen aan de jongeren. Dat hebben we gedaan op meer dan 1,5 meter, want wij hebben de sleutel door gegooid naar de jongeren en zij hebben het op een later moment in het pand gevangen, maar toen waren wij alweer verdwenen. Dus zij mogen ermee aan de slag.

De heer Lieverse, CU: Ik was benieuwd of er ook zomaar rondvragen kunnen opborrelen. Ik heb er ook nog wel een paar. De voorzitter: Maar die sta ik niet toe. De heer Lieverse: Dat hoopte ik al.

De voorzitter, om 22.30 uur: We houden ermee op. We hebben een buitengewoon constructief overleg gehad over 2 moeilijke onderwerpen. Hartelijk dank daarvoor. Die hebben geleid tot hamerstukken, dus we zien ze niet terug in de raad. In deze samenstelling zien we elkaar volgend jaar weer. Ik wens u heel fijne feestdagen alvast. Blijf gezond. Ik sluit de vergadering.